

USTAWA

z dnia 22 grudnia 2015 r.

o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej

(j.t. Dz. U. z dnia 23 lutego 2023 r., poz. 334)

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady:

- 1) uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodów regulowanych oraz do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanych, nabytych w:
  - a) innych niż Rzeczpospolita Polska państwach członkowskich Unii Europejskiej,
  - b) państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym,
  - c) Konfederacji Szwajcarskiej- zwanych dalej "państwami członkowskimi";
- 2) świadczenia usług transgranicznych;
- 3) ubiegania się o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej;
- 4) dotyczące zapewnienia proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru przepisów regulacyjnych oraz wymogów dotyczących świadczenia usług transgranicznych.

Art. 2. 1. W zakresie, o którym mowa w art. 1 pkt 1-3, przepisy ustawy stosuje się do:

- 1) obywateli polskich,
- 2) obywateli państw członkowskich,
- 3) członków rodzin obywateli polskich lub obywateli państw członkowskich, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2021 r. poz. 1697),
- 4) obywateli państw trzecich posiadających zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021 r. poz. 2354, z późn. zm.),
- 5) cudzoziemców posiadających status uchodźcy lub objętych ochroną uzupełniającą,
- 6) cudzoziemców, którzy przybywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przebywają na tym terytorium w celu połączenia się z rodziną i są członkami rodziny cudzoziemca zamieszkującego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z nadaniem mu statusu uchodźcy lub udzieleniem mu ochrony uzupełniającej,
- 7) obywateli państw trzecich, którzy ubiegają się o przyjęcie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- 8) obywateli państw trzecich, którzy zostali przyjęci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celach innych niż wykonywanie pracy zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub prawem krajowym i mają prawo do wykonywania pracy oraz posiadają dokument pobytowy wydany zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającym jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2002, str. 1, z późn. zm.), oraz obywateli państw trzecich, którzy zostali przyjęci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu wykonywania pracy zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub prawem krajowym,
- 9) obywateli państw trzecich posiadających zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 151 ust. 1, art. 151b ust. 1, art. 157a ust. 1 lub art. 157g ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,

10) obywateli państw trzecich posiadających wizę krajową w celu odbycia studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich albo kształcenia się w szkole doktorskiej, z adnotacją "student", wizę krajową w celu prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych, wizę krajową w celu odbycia stażu lub wizę krajową w celu udziału w programie wolontariatu europejskiego,

11) obywateli państw trzecich przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej naukowca na warunkach określonych w art. 156b ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,

12) obywateli państw trzecich przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z korzystaniem z mobilności studenta na warunkach określonych w art. 149b ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach

- posiadających kwalifikacje zawodowe, o których mowa w art. 1 pkt 1.

2. W zakresie, o którym mowa w art. 1 pkt 3, przepisy ustawy stosuje się również do obywateli polskich posiadających kwalifikacje zawodowe do wykonywania zawodów regulowanych oraz do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanych, nabyte w Rzeczypospolitej Polskiej.

3. W zakresie, o którym mowa w art. 1 pkt 4, przepisy ustawy stosuje się do podmiotów obowiązanych lub upoważnionych na podstawie odrębnych przepisów do opracowania projektu aktu prawnego, w tym aktu normatywnego, zawierającego przepisy regulacyjne lub wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych.

Art. 3. Do uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodów regulowanych oraz do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanych, nabytych w państwach członkowskich, stosuje się przepisy ustawy, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

Art. 4. Przepisów ustawy nie stosuje się do zawodu notariusza oraz do zawodów regulowanych i działalności regulowanych bezpośrednio i szczególnie związanych z wykonywaniem władzy publicznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 5. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

1) formalnych kwalifikacjach - oznacza to kwalifikacje zawodowe potwierdzone dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem, poświadczającymi posiadanie specjalistycznej wiedzy, umiejętności i kompetencji do wykonywania zawodu albo działalności lub uprawnienie do posługiwania się tytułem ustalonym dla danego zawodu lub danej działalności;

2) doświadczeniu zawodowym - oznacza to zgodne z prawem wykonywanie zawodu albo działalności przez dany okres w pełnym wymiarze czasu pracy albo odpowiednio dłuższy okres w niepełnym wymiarze czasu pracy;

3) przepisach regulacyjnych - oznacza to przepisy prawa polskiego określające formalne kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodów regulowanych lub wymagania kwalifikacyjne, od spełnienia których jest uzależnione podejmowanie lub wykonywanie działalności regulowanych, oraz, o ile jest to wymagane, warunki wykonywania zawodów regulowanych, a także podejmowania lub wykonywania działalności regulowanych;

4) zawodzie regulowanym - oznacza to zespół czynności zawodowych, których wykonywanie jest uzależnione od posiadania określonych w przepisach regulacyjnych formalnych kwalifikacji niezbędnych do wykonywania tych czynności zawodowych oraz, o ile jest to wymagane, od spełnienia innych warunków określonych w tych przepisach, stanowiących o sposobie regulacji zawodu;

5) działalności regulowanej - oznacza to działalność wymienioną w załączniku IV do dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. UE L 255 z 30.09.2005, str. 22, z późn. zm.), zwanej dalej "dyrektywą", jeżeli jej podejmowanie lub wykonywanie w Rzeczypospolitej Polskiej jest uzależnione od spełnienia wymagań kwalifikacyjnych oraz, o ile jest to wymagane, warunków określonych w przepisach regulacyjnych;

6) wykonywaniu zawodu - oznacza to wykonywanie zawodu na własny rachunek, na podstawie umowy o pracę albo w innej formie dozwolonej przez przepisy obowiązujące w państwie członkowskim, w którym zawód był, jest lub ma być wykonywany;

7) państwie wnioskodawcy - oznacza to państwo członkowskie, w którym osoba, o której mowa w art. 2 ust. 1, zamierzająca wykonywać zawód regulowany albo podjąć lub wykonywać działalność regulowaną w

Rzeczypospolitej Polskiej, uzyskała kwalifikacje zawodowe do wykonywania zawodu albo wykonywała działalność;

8) uprawnionej instytucji - oznacza to instytucję w państwie członkowskim prowadzącą kształcenie lub szkolenie, których ukończenie jest potwierdzane dyplomem lub świadectwem, zgodnie z przepisami o systemie edukacji w tym państwie, a także stowarzyszenie albo organizację zawodową, których wykaz stanowi załącznik I do dyrektywy;

9) kształceniu regulowanym - oznacza to kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu w państwie wnioskodawcy, uzupełnione, o ile jest to wymagane, szkoleniem zawodowym, okresem próbnym lub praktyką zawodową, których poziom i program są określone przepisami państwa wnioskodawcy lub podlegają zatwierdzeniu, lub ocenie przez instytucję powołaną w tym celu w państwie wnioskodawcy;

10) świadczeniu usługi transgranicznej - oznacza to tymczasowe i okazjonalne wykonywanie zawodu regulowanego albo działalności regulowanej;

11) państwie usługodawcy - oznacza to państwo członkowskie, w którym usługodawca zamierzający świadczyć usługę transgraniczną w Rzeczypospolitej Polskiej jest uprawniony do zgodnego z prawem wykonywania zawodu albo stałego i zgodnego z prawem wykonywania działalności;

12) kierownikowi przedsiębiorstwa - oznacza to:

- a) członka organu zarządzającego przedsiębiorstwa, pełnomocnika przedsiębiorstwa do spraw zarządzania, prokurenta, kierującego przedsiębiorstwem lub jego zastępcę, kierującego wyodrębnioną częścią przedsiębiorstwa posiadającego upoważnienie do zaciągania zobowiązań w imieniu przedsiębiorstwa,
- b) osobę kierującą co najmniej jedną komórką organizacyjną przedsiębiorstwa, z zakresem obowiązków o charakterze handlowym lub technicznym;

13) stażu adaptacyjnym - oznacza to wykonywanie zawodu regulowanego w ramach stosunku pracy albo na podstawie umowy cywilnoprawnej, pod nadzorem wykwalifikowanego przedstawiciela tego zawodu, z możliwością odbycia dodatkowego szkolenia;

14) teście umiejętności - oznacza to czynności mające na celu sprawdzenie zakresu i poziomu wiedzy oraz umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykonywania zawodu regulowanego;

15) organizacji zawodowej - oznacza to organizację zawodową, stowarzyszenie zawodowe, samorząd zawodowy lub gospodarczy;

16) wspólnej ramie kształcenia - oznacza to wspólny minimalny zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykonywania zawodu albo podjęcia lub wykonywania działalności, uregulowany przepisami prawa Unii Europejskiej;

17) wspólnym teście - oznacza to ustandaryzowany test umiejętności dla posiadaczy określonych kwalifikacji zawodowych uregulowany przepisami prawa Unii Europejskiej;

18) ochronie tytułu ustalonego dla danego zawodu - oznacza to sposób regulacji zawodu, w przypadku którego używanie tytułu w ramach wykonywania działalności zawodowej lub zespołu czynności zawodowych jest uzależnione pośrednio albo bezpośrednio, na podstawie przepisów regulacyjnych, od posiadania szczególnych kwalifikacji zawodowych, w szczególności w przypadku gdy nieuprawnione używanie tytułu podlega karze;

19) czynnościach zastrzeżonych - oznacza to sposób regulacji zawodu, w przypadku którego dostęp do działalności zawodowej lub zespołu czynności zawodowych jest zastrzeżony pośrednio lub bezpośrednio, na podstawie przepisów regulacyjnych, dla osób wykonujących dany zawód regulowany posiadających szczególne kwalifikacje zawodowe, w tym w przypadkach dzielenia czynności z innymi zawodami regulowanymi;

20) istotnie różniącym się materiale - oznacza to materiał obejmujący nabytą wiedzę, umiejętności i kompetencje, które mają zasadnicze znaczenie dla wykonywania zawodu, i w odniesieniu do którego kształcenie odbyte przez wnioskodawcę wykazuje istotne, pod względem treści, różnice w porównaniu z zakresem kształcenia wymagany w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 6.

1. Organem właściwym w sprawach uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodów regulowanych oraz do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanych jest organ:

- 1) o którym mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2512), albo
  - 2) wskazany w przepisach wydanych na podstawie art. 4a ust. 3 albo 4, albo art. 33a ust. 4-6 ustawy, o której mowa w pkt 1, albo,
  - 3) wskazany w przepisach regulacyjnych
- zwany dalej "właściwym organem".

2. Postępowanie w sprawie wydania europejskiej legitymacji zawodowej prowadzi właściwy organ, minister kierujący działem administracji rządowej, do którego właściwości należą sprawy wykonywania zawodu albo podejmowania lub wykonywania działalności, które nie są regulowane w Rzeczypospolitej Polskiej, albo instytucja wskazana przez tego ministra, zwana dalej "wskazaną instytucją".

3. Minister kierujący działem administracji rządowej, do którego właściwości należą sprawy wykonywania zawodu albo podejmowania lub wykonywania działalności, które nie są regulowane w Rzeczypospolitej Polskiej, może określić, w drodze rozporządzenia, wskazane instytucje wraz z przyporządkowanymi im zawodami lub działalnościami objętymi przepisami rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/983 z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie procedury wydawania europejskiej legitymacji zawodowej oraz stosowania mechanizmu ostrzegania na podstawie dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 159 z 25.06.2015, str. 27), kierując się zakresem działania tych instytucji oraz mając na uwadze efektywny przebieg postępowań w sprawie wydania europejskiej legitymacji zawodowej.

Art. 7.

Organem uprawnionym do wydawania decyzji w sprawie prawa wykonywania w Rzeczypospolitej Polskiej zawodów regulowanych albo działalności regulowanych w stosunku do osób, którym zostały uznane kwalifikacje zawodowe do wykonywania zawodu regulowanego albo podjęcia lub wykonywania działalności regulowanej, jest organ wskazany w przepisach regulacyjnych, wydający takie decyzje w stosunku do osób, które uzyskały kwalifikacje zawodowe do wykonywania tych zawodów albo podjęcia lub wykonywania tych działalności w Rzeczypospolitej Polskiej, zwany dalej "uprawnionym organem".

Art. 8.

1. Ilekroć przepisy regulacyjne uzależniają nabycie prawa wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej od odbycia praktyki zawodowej niezbędnej do uzyskania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu regulowanego albo do podjęcia lub wykonywania działalności regulowanej, odbywanej pod nadzorem, równoległe z kształceniem albo po uzyskaniu dokumentu potwierdzającego jego ukończenie, zwanej dalej "praktyką zawodową", uprawniony organ, a w przypadku jego braku - właściwy organ, uznaje praktykę zawodową odbytą w państwie członkowskim albo bierze pod uwagę praktykę zawodową odbytą w państwie niebędącym państwem członkowskim.

2. W celu uznania praktyki zawodowej organy, o których mowa w ust. 1, porównują zakres i okres praktyki zawodowej odbytej w państwie członkowskim albo w państwie niebędącym państwem członkowskim z zakresem i okresem praktyki zawodowej wymaganej w Rzeczypospolitej Polskiej i ustalają okres praktyki, który podlega uznaniu.

3. Minister kierujący działem administracji rządowej właściwy w sprawach uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu regulowanego albo do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanej należących do danego działu, dla których została przewidziana praktyka zawodowa, określi, w drodze rozporządzenia, tryb uznawania tej praktyki odbytej w państwie członkowskim albo w państwie niebędącym państwem członkowskim oraz jej maksymalny uznawany okres, mając na uwadze zakres i okres praktyki zawodowej wymaganej w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 9.

1. Właściwy organ albo uprawniony organ, na wniosek osoby, która uzyskała w Rzeczypospolitej Polskiej prawo wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej, wydaje zaświadczenie potwierdzające posiadanie przez tę osobę kwalifikacji zawodowych, w celu uznania tych kwalifikacji w państwie członkowskim.
2. Za wydanie zaświadczenia pobiera się opłatę w wysokości 3% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207), obowiązującego w roku wydania zaświadczenia. Opłatę wnosi się na rachunek bankowy organu wydającego zaświadczenie.

Art. 10.

1. Upoważniony organ, na wniosek osoby wykonującej działalność w Rzeczypospolitej Polskiej, zamierzającej wykonywać tę działalność w państwie członkowskim, w którym jest ona regulowana, wydaje zaświadczenie stwierdzające charakter, okres i rodzaj działalności wykonywanej przez tę osobę w Rzeczypospolitej Polskiej oraz zawierające informacje o doświadczeniu zawodowym nabytym podczas wykonywania tej działalności na własny rachunek oraz podczas zatrudnienia przy jej wykonywaniu, w tym w charakterze kierownika przedsiębiorstwa.
2. Organem upoważnionym do wydania zaświadczenia jest marszałek województwa albo inny wskazany przez niego organ, właściwy dla miejsca zamieszkania osoby składającej wniosek, a w przypadku braku miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - właściwy ze względu na ostatnie miejsce wykonywania działalności albo zatrudnienia przy jej wykonywaniu, w tym w charakterze kierownika przedsiębiorstwa.
3. Za wydanie zaświadczenia pobiera się opłatę w wysokości 3% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w roku wydania zaświadczenia. Opłatę wnosi się na rachunek bankowy organu wydającego zaświadczenie.
4. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:
  - 1) sposób składania wniosku o wydanie zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, oraz wykaz dokumentów, które należy do niego dołączyć,
  - 2) wzór zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1- uwzględniając konieczność zachowania przejrzystości i kompletności informacji zawartych w zaświadczeniu oraz zapewnienia możliwości złożenia wniosku wraz z wymaganymi dokumentami w postaci elektronicznej.

Art. 11.

Do postępowania w sprawach uregulowanych w rozdziałach 2 i 4-6 stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 i 2185), o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

Art. 12.

W zakresie niezbędnym do prowadzenia:

- 1) postępowań w sprawach uregulowanych w rozdziałach 2 i 4-6 właściwe organy mogą przetwarzać dane osób, o których mowa w art. 2, wymienione w art. 13 ust. 1 i ustalone na podstawie dokumentów, o których mowa w art. 33 ust. 1 i 4;
- 2) współpracy z organami państw członkowskich w sprawach uregulowanych w rozdziale 8, właściwe organy mogą przetwarzać dane osób wykonujących zawody regulowane, które mają wpływ na bezpieczeństwo pacjentów albo są związane z edukacją osób małoletnich, w tym opieką nad dziećmi i wczesną edukacją, o których mowa w art. 56 ust. 1-3.

Rozdział 2

Postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu regulowanego albo podejmowania lub wykonywania działalności regulowanej

Art. 13.

1. Postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu regulowanego albo podejmowania lub wykonywania działalności regulowanej w Rzeczypospolitej Polskiej, zwane dalej "postępowaniem w sprawie uznania kwalifikacji", wszczyna się na wniosek zawierający informacje dotyczące:

- 1) imienia (imion), nazwiska, daty i miejsca urodzenia wnioskodawcy;
- 2) obywatelstwa oraz nazwy państwa wnioskodawcy;
- 3) określenia zawodu regulowanego albo działalności regulowanej oraz formy i okresu jej wykonywania w państwie członkowskim;
- 4) posiadanych kwalifikacji lub uprawnień;
- 5) ukończonego kształcenia regulowanego;
- 6) wykazu dokumentów dołączanych do wniosku.

2. Wnioski w postępowaniu w sprawie uznania kwalifikacji składa się w języku polskim. Dokumenty w toku tego postępowania składa się w języku polskim albo w innym języku wraz z tłumaczeniem na język polski. W przypadku dokumentów szczególnie istotnych dla przeprowadzenia postępowania właściwy organ może wymagać tłumaczenia dokonanego przez tłumacza przysięgłego prowadzącego działalność w Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim. Tłumaczenie na język polski nie jest wymagane w przypadku dokumentów potwierdzających informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.

3. Okresy wykonywania działalności w państwie członkowskim dokumentuje się przez przedłożenie świadectwa albo zaświadczenia, wydanych przez upoważniony organ administracji albo organizacji zawodowej, stwierdzających charakter, okres i rodzaj wykonywanej działalności.

4. Wnioski w postępowaniu w sprawie uznania kwalifikacji składa się na formularzach udostępnianych na stronie internetowej właściwego organu lub ośrodka wsparcia, o którym mowa w art. 53 ust. 1. Formularze można składać także drogą elektroniczną, za pośrednictwem Punktu Informacji dla Przedsiębiorcy, o którym mowa w dziale III ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2022 r. poz. 541).

5. Właściwy organ zawiadamia wnioskodawcę o otrzymaniu wniosku w postępowaniu w sprawie uznania kwalifikacji w terminie miesiąca od dnia jego otrzymania. W przypadku stwierdzenia braków formalnych wniosku właściwy organ wzywa wnioskodawcę do ich uzupełnienia w terminie wskazanym w wezwaniu, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

6. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory formularzy wniosków w postępowaniu w sprawie uznania kwalifikacji,
- 2) wykaz dokumentów, które należy dołączyć do wniosków,
- 3) sposób składania dokumentów, o których mowa w pkt 1 i 2

- biorąc pod uwagę zróżnicowanie zakresu wniosku w przypadku wnioskodawców ubiegających się o uznanie kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu regulowanego i wnioskodawców ubiegających się o uznanie kwalifikacji zawodowych do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanej oraz zapewnienie możliwości złożenia wniosku wraz z wymaganymi dokumentami w postaci elektronicznej.

Art. 14.

Przeprowadzenie postępowania i wydanie decyzji w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu regulowanego albo do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanej, zwanej dalej "decyzją w sprawie uznania kwalifikacji", podlega opłacie w wysokości 35% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w roku wszczęcia postępowania. Opłatę wnosi się na rachunek bankowy właściwego organu.

Art. 15.

1. Jeżeli przepisy regulacyjne wymagają do uzyskania prawa wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej decyzji albo opinii organów organizacji zawodowych, organy te uczestniczą w postępowaniu w sprawie uznania kwalifikacji na prawach strony.
2. Decyzje w sprawie uznania kwalifikacji wiążą organizacje zawodowe właściwe w sprawach wykonywania zawodu regulowanego albo podejmowania lub wykonywania działalności regulowanej.

Art. 16.

1. Jeżeli przepisy regulacyjne uzależniają podejmowanie lub wykonywanie działalności regulowanej od posiadania wiedzy ogólnej lub zawodowej i umiejętności, właściwych dla danej działalności, właściwy organ uznaje kwalifikacje zawodowe wnioskodawcy za spełniające wymagania określone w tych przepisach, jeżeli wnioskodawca przedłoży dokumenty świadczące o tym, że:

1) w przypadku zamiaru podjęcia działalności wymienionej w wykazie nr I załącznika IV do dyrektywy - w nieprzerwanym okresie:

- a) sześciu lat wykonywał działalność na własny rachunek lub na stanowisku kierownika przedsiębiorstwa albo
- b) trzech lat wykonywał działalność na własny rachunek lub na stanowisku kierownika przedsiębiorstwa, a uprzednio ukończył trwające co najmniej trzy lata szkolenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, potwierdzone świadectwem uznawanym na terytorium państwa wnioskodawcy lub uznany przez organizację zawodową właściwą dla danej działalności w tym państwie za spełniające wszystkie wymagane warunki, albo
- c) czterech lat wykonywał działalność na własny rachunek lub na stanowisku kierownika przedsiębiorstwa, a uprzednio ukończył trwające co najmniej dwa lata szkolenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, potwierdzone świadectwem uznawanym na terytorium państwa wnioskodawcy lub uznany przez organizację zawodową właściwą dla danej działalności w tym państwie za spełniające wszystkie wymagane warunki, albo
- d) trzech lat wykonywał działalność na własny rachunek, a ponadto przez co najmniej pięć lat był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności, albo
- e) pięciu lat wykonywał działalność na stanowisku kierownika przedsiębiorstwa, w tym przez co najmniej trzy lata wykonywał obowiązki o charakterze technicznym i odpowiadał za co najmniej jeden dział przedsiębiorstwa, a uprzednio ukończył trwające co najmniej trzy lata szkolenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, potwierdzone świadectwem uznawanym na terytorium państwa wnioskodawcy lub uznany przez organizację zawodową właściwą dla danej działalności w tym państwie za spełniające wszystkie wymagane warunki;

2) w przypadku zamiaru podjęcia działalności wymienionej w wykazie nr II załącznika IV do dyrektywy - w nieprzerwanym okresie:

- a) pięciu lat wykonywał działalność na własny rachunek lub na stanowisku kierownika przedsiębiorstwa albo
- b) trzech lat wykonywał działalność na własny rachunek lub na stanowisku kierownika przedsiębiorstwa, a uprzednio ukończył trwające co najmniej trzy lata szkolenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, potwierdzone świadectwem uznawanym na terytorium państwa wnioskodawcy lub uznany przez organizację zawodową właściwą dla danej działalności w tym państwie za spełniające wszystkie wymagane warunki, albo
- c) czterech lat wykonywał działalność na własny rachunek lub na stanowisku kierownika przedsiębiorstwa, a uprzednio ukończył trwające co najmniej dwa lata szkolenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, potwierdzone świadectwem uznawanym na terytorium państwa wnioskodawcy lub uznany przez organizację zawodową właściwą dla danej działalności w tym państwie za spełniające wszystkie wymagane warunki, albo
- d) trzech lat wykonywał działalność na własny rachunek lub na stanowisku kierownika przedsiębiorstwa, a ponadto przez co najmniej pięć lat był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności, albo
- e) pięciu lat był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności, a uprzednio ukończył trwające co najmniej trzy lata szkolenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, potwierdzone

świadectwem uznawanym na terytorium państwa wnioskodawcy lub uznanym przez organizację zawodową właściwą dla danej działalności w tym państwie za spełniające wszystkie wymagane warunki, albo

f) sześciu lat był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności, a uprzednio ukończył trwające co najmniej dwa lata szkolenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, potwierdzone świadectwem uznawanym na terytorium państwa wnioskodawcy lub uznanym przez organizację zawodową właściwą dla danej działalności w tym państwie za spełniające wszystkie wymagane warunki;

3) w przypadku zamiaru podjęcia działalności wymienionej w wykazie nr III załącznika IV do dyrektywy - w nieprzerwanym okresie:

a) trzech lat wykonywał działalność na własny rachunek lub na stanowisku kierownika przedsiębiorstwa albo

b) dwóch lat wykonywał działalność na własny rachunek lub na stanowisku kierownika przedsiębiorstwa, a uprzednio ukończył szkolenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, potwierdzone świadectwem uznawanym na terytorium państwa wnioskodawcy lub uznanym przez organizację zawodową właściwą dla danej działalności w tym państwie za spełniające wszystkie wymagane warunki, albo

c) dwóch lat wykonywał działalność na własny rachunek lub na stanowisku kierownika przedsiębiorstwa, a uprzednio przez co najmniej trzy lata był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności, albo

d) trzech lat był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności, a uprzednio ukończył szkolenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, potwierdzone świadectwem uznawanym na terytorium państwa wnioskodawcy lub uznanym przez organizację zawodową właściwą dla danej działalności w tym państwie za spełniające wszystkie wymagane warunki.

2. Okres od dnia zaprzestania wykonywania działalności, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a i d, pkt 2 lit. a i d oraz pkt 3 lit. a i c, do dnia złożenia wniosku w postępowaniu w sprawie uznania kwalifikacji nie może przekraczać dziesięciu lat.

3. Przepis ust. 1 pkt 1 lit. e nie ma zastosowania do wykonywania działalności objętych nomenklaturą ISIC ex 855.

4. Jeżeli wnioskodawca nie spełnia wymogów określonych w ust. 1-3, ale posiada formalne kwalifikacje, właściwy organ uznaje jego kwalifikacje zawodowe do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanej zgodnie z zasadami określonymi w art. 19 i art. 20 oraz zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22.

Art. 17.

Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, przyporządkowanie działalności z wykazów w załączniku IV do dyrektywy do Polskiej Klasyfikacji Działalności, mając na uwadze ujednolicenie oznaczeń działalności w toku postępowania przed właściwymi organami.

Art. 18.

1. Wyróżnia się pięć poziomów kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu regulowanego.

2. Posiadanie kwalifikacji zawodowych na poziomie piątym potwierdzają:

1) dyplom, świadectwo lub inny dokument, wydane przez uprawnioną instytucję, poświadczające ukończenie studiów wyższych o co najmniej czteroletnim okresie kształcenia albo odpowiednio dłuższym w przypadku kształcenia w niepełnym wymiarze, albo innego kształcenia uznanego w państwie wnioskodawcy za równorzędne, a także, o ile jest to wymagane, ukończenie szkolenia zawodowego, stanowiące jednocześnie poświadczenie posiadania kwalifikacji zawodowych wymaganych do wykonywania zawodu regulowanego w państwie wnioskodawcy, gdy ponad połowę kształcenia albo szkolenia odbyto w państwie członkowskim albo gdy osoba, o której mowa w art. 2 ust. 1, uzyskała

trzyletnie doświadczenie zawodowe poświadczone przez państwo członkowskie, które uznało dokumenty wydane w państwie niebędącym państwem członkowskim, albo

2) dokumenty wydane przez uprawnioną instytucję poświadczające ukończenie studiów wyższych o co najmniej czteroletnim okresie kształcenia albo odpowiednio dłuższym w przypadku kształcenia w niepełnym wymiarze, albo innego kształcenia uznanego w państwie wnioskodawcy za równorzędne, a także, o ile jest to wymagane, ukończenie szkolenia zawodowego, stanowiące jednocześnie poświadczenie posiadania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu niebędącego w państwie wnioskodawcy zawodem regulowanym oraz dodatkowo dokumenty poświadczające wykonywanie zawodu w państwie członkowskim przez rok w pełnym wymiarze czasu pracy albo odpowiednio dłużej w niepełnym wymiarze czasu pracy, w okresie ostatnich dziesięciu lat, chyba że osoba, o której mowa w art. 2 ust. 1, posiada dokument poświadczający ukończenie kształcenia regulowanego na tym poziomie.

3. Posiadanie kwalifikacji zawodowych na poziomie czwartym potwierdzają:

1) dyplom, świadectwo lub inny dokument, wydane przez uprawnioną instytucję, poświadczające ukończenie studiów wyższych o okresie kształcenia od trzech do czterech lat albo odpowiednio dłuższym w przypadku kształcenia w niepełnym wymiarze, albo innego kształcenia uznanego w państwie wnioskodawcy za równorzędne, a także, o ile jest to wymagane, ukończenie szkolenia zawodowego, stanowiące jednocześnie poświadczenie posiadania kwalifikacji zawodowych wymaganych do wykonywania zawodu regulowanego w państwie wnioskodawcy, gdy ponad połowę kształcenia albo szkolenia odbyto w państwie członkowskim albo gdy osoba, o której mowa w art. 2 ust. 1, uzyskała trzyletnie doświadczenie zawodowe poświadczone przez państwo członkowskie, które uznało dokumenty wydane w państwie niebędącym państwem członkowskim, albo

2) dokumenty wydane przez uprawnioną instytucję poświadczające ukończenie studiów wyższych o okresie kształcenia od trzech do czterech lat albo odpowiednio dłuższym w przypadku kształcenia w niepełnym wymiarze, albo innego kształcenia uznanego w państwie wnioskodawcy za równorzędne, a także, o ile jest to wymagane, ukończenie szkolenia zawodowego, stanowiące jednocześnie poświadczenie posiadania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu niebędącego w państwie wnioskodawcy zawodem regulowanym oraz dodatkowo dokumenty poświadczające wykonywanie zawodu w państwie członkowskim przez rok w pełnym wymiarze czasu pracy albo odpowiednio dłużej w niepełnym wymiarze czasu pracy, w okresie ostatnich dziesięciu lat, chyba że osoba, o której mowa w art. 2 ust. 1, posiada dokument poświadczający ukończenie kształcenia regulowanego na tym poziomie.

4. Posiadanie kwalifikacji zawodowych na poziomie trzecim potwierdzają dokumenty:

1) poświadczające posiadanie wykształcenia albo ukończenie szkolenia, wydane przez uprawnioną instytucję po ukończeniu:

- a) kształcenia o okresie co najmniej rocznym lecz krótszym niż trzy lata albo odpowiednio dłuższym w przypadku kształcenia w niepełnym wymiarze, podejmowanego na podstawie świadectwa uprawniającego do kształcenia w systemie szkolnictwa wyższego, albo innego kształcenia uznanego w państwie wnioskodawcy za równorzędne, a także, o ile jest to wymagane, szkolenia zawodowego lub
- b) kursów o specjalnym programie na tym poziomie

- stanowiące jednocześnie poświadczenie posiadania kwalifikacji zawodowych wymaganych do wykonywania zawodu regulowanego w państwie wnioskodawcy, jeżeli ponad połowę kształcenia albo szkolenia odbyto w państwie członkowskim albo gdy osoba, o której mowa w art. 2 ust. 1, uzyskała trzyletnie doświadczenie zawodowe poświadczone przez państwo członkowskie, które uznało dokumenty wydane w państwie niebędącym państwem członkowskim, albo

2) wydane przez uprawnioną instytucję poświadczające ukończenie kształcenia o okresie co najmniej rocznym lecz krótszym niż trzy lata albo odpowiednio dłuższym w przypadku kształcenia w niepełnym wymiarze, podejmowanego na podstawie świadectwa uprawniającego do kształcenia w systemie szkolnictwa wyższego, albo innego kształcenia uznanego w państwie wnioskodawcy za równorzędne, a także, o ile jest to wymagane, ukończenie szkolenia zawodowego, stanowiące jednocześnie poświadczenie posiadania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu, który w państwie wnioskodawcy nie jest zawodem regulowanym, oraz dodatkowo dokumenty poświadczające wykonywanie zawodu w państwie członkowskim przez rok w pełnym wymiarze czasu pracy albo odpowiednio dłużej w niepełnym wymiarze

czasu pracy, w okresie ostatnich dziesięciu lat, chyba że osoba, o której mowa w art. 2 ust. 1, posiada dokument poświadczający ukończenie kształcenia regulowanego na tym poziomie.

5. Posiadanie kwalifikacji zawodowych na poziomie drugim potwierdzają dokumenty:

1) poświadczające posiadanie wykształcenia albo ukończenie szkolenia wydane przez uprawnioną instytucję po ukończeniu nauki w:

- a) szkole średniej ogólnej - poświadczające ukończenie kształcenia albo szkolenia innego niż wymienione w ust. 4 pkt 1 lit. a, uzupełnionego okresem próbnym albo praktyką zawodową,
- b) szkole średniej technicznej lub zawodowej - poświadczające ukończenie kształcenia albo szkolenia innego niż wymienione w ust. 4 pkt 1 lit. a, uzupełnionego, o ile jest to wymagane, okresem próbnym albo praktyką zawodową,
- c) innej szkole, której ukończenie jest uznane w państwie wnioskodawcy za równorzędne z ukończeniem szkół, o których mowa w lit. a i b

- stanowiące jednocześnie poświadczenie posiadania kwalifikacji zawodowych wymaganych do wykonywania zawodu regulowanego w państwie wnioskodawcy, jeżeli ponad połowę kształcenia albo szkolenia odbyto w państwie członkowskim albo gdy osoba, o której mowa w art. 2 ust. 1, uzyskała trzyletnie doświadczenie zawodowe poświadczone przez państwo członkowskie, które uznało dokumenty wydane w państwie niebędącym państwem członkowskim, albo

2) wydane po ukończeniu nauki w:

- a) szkole średniej ogólnej - poświadczające ukończenie kształcenia albo szkolenia uzupełnionego okresem próbnym albo praktyką zawodową,
- b) szkole średniej technicznej lub zawodowej - poświadczające ukończenie kształcenia albo szkolenia uzupełnionego, o ile jest to wymagane, okresem próbnym albo praktyką zawodową,
- c) innej szkole, której ukończenie jest uznane w państwie wnioskodawcy za równorzędne z ukończeniem szkół, o których mowa w lit. a i b

- stanowiące jednocześnie poświadczenie posiadania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu, który w państwie wnioskodawcy nie jest zawodem regulowanym, oraz dodatkowo dokumenty poświadczające wykonywanie zawodu w państwie członkowskim przez rok w pełnym wymiarze czasu pracy albo odpowiednio dłużej w niepełnym wymiarze czasu pracy, w okresie ostatnich dziesięciu lat, chyba że osoba, o której mowa w art. 2 ust. 1, posiada dokument poświadczający ukończenie kształcenia regulowanego na tym poziomie.

6. Posiadanie kwalifikacji zawodowych na poziomie pierwszym potwierdzają dokumenty:

1) wydane przez uprawnioną albo upoważnioną do tego instytucję, poświadczające:

- a) ukończenie istotnego dla wykonywania zawodu regulowanego kształcenia albo szkolenia innego niż wymienione w ust. 2-5 albo
- b) zdanie egzaminu specjalistycznego niepoprzedzonego kształceniem, albo
- c) wykonywanie zawodu w państwie członkowskim przez trzy lata w pełnym wymiarze czasu pracy albo odpowiednio dłużej w niepełnym wymiarze czasu pracy, w okresie ostatnich dziesięciu lat;

2) wydane po ukończeniu w państwie członkowskim ogólnego kształcenia podstawowego albo średniego, poświadczające posiadanie przez osobę, o której mowa w art. 2 ust. 1, wiedzy ogólnej;

3) poświadczające wykonywanie zawodu w państwie członkowskim przez rok w pełnym wymiarze czasu pracy albo odpowiednio dłużej w niepełnym wymiarze czasu pracy, w okresie ostatnich dziesięciu lat - w przypadku gdy zawód nie jest zawodem regulowanym w państwie wnioskodawcy.

Art. 19.

1. W postępowaniu w sprawie uznania kwalifikacji właściwy organ uznaje kwalifikacje zawodowe nabyte w państwie wnioskodawcy na którymkolwiek z poziomów, o których mowa w art. 18 ust. 2-6.

2. Właściwy organ może odmówić uznania kwalifikacji zawodowych wnioskodawcy, który posiada kwalifikacje zawodowe na poziomie pierwszym, jeżeli w Rzeczypospolitej Polskiej jest wymagane posiadanie formalnych kwalifikacji odpowiadających poziomowi piątemu.

Art. 20.

1. Właściwy organ, z zachowaniem proporcjonalności, może uzależnić, w drodze postanowienia, wydanie decyzji w sprawie uznania kwalifikacji od odbycia przez wnioskodawcę stażu adaptacyjnego lub przystąpienia przez niego do testu umiejętności, w przypadku gdy:

- 1) zakres kształcenia lub szkolenia odbytego przez wnioskodawcę obejmuje istotnie różniący się materiał lub
- 2) na zawód regulowany w Rzeczypospolitej Polskiej składa się co najmniej jedna czynność zawodowa, która nie wchodzi w zakres odpowiadającego mu zawodu w państwie wnioskodawcy, a kształcenie lub szkolenie wymagane w Rzeczypospolitej Polskiej obejmuje istotnie różniący się materiał od materiału objętego kształceniem lub szkoleniem, którego ukończenie potwierdza dokument potwierdzający posiadanie formalnych kwalifikacji wnioskodawcy.

1a. Właściwy organ przed wydaniem postanowienia, o którym mowa w ust. 1, ustala na podstawie dokumentów wydanych w państwie członkowskim lub w państwie niebędącym państwem członkowskim, czy wiedza, umiejętności i kompetencje nabyte przez wnioskodawcę:

- 1) podczas zdobywania doświadczenia zawodowego lub
- 2) przez potwierdzone efekty uczenia się w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym i nauce, lub
- 3) przez potwierdzone efekty kształcenia w rozumieniu przepisów o systemie oświaty

- wyrównują w całości albo w części istotnie różniący się materiał.

2. W postanowieniu, o którym mowa w ust. 1, właściwy organ określa:

- 1) poziom kwalifikacji zawodowych wymagany do wykonywania zawodu regulowanego w Rzeczypospolitej Polskiej i poziom kwalifikacji zawodowych posiadanych przez wnioskodawcę,
- 2) zakres istotnie różniącego się materiału podlegającego wyrównaniu oraz powody braku możliwości wyrównania tego materiału wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami nabytymi przez wnioskodawcę w sposób określony w ust. 1a,
- 3) zakres i czas trwania stażu adaptacyjnego lub zakres testu umiejętności

- mając na uwadze konieczność wyrównania istotnie różniącego się materiału w stopniu niezbędnym do wykonywania zawodu regulowanego albo podjęcia lub wykonywania działalności regulowanej.

3. Staż adaptacyjny odbywa się w języku polskim.

4. Staż adaptacyjny nie może trwać dłużej niż trzy lata.

5. Właściwy organ zapewnia wnioskodawcy możliwość przystąpienia do testu umiejętności nie później niż w terminie sześciu miesięcy od dnia nałożenia na niego tego obowiązku.

6. Test umiejętności przeprowadza się w języku polskim.

7. Wnioskodawca ponosi koszty odbywania stażu adaptacyjnego lub przystąpienia do testu umiejętności.

Art. 21.

1. Właściwy organ zobowiązuje wnioskodawcę do odbycia stażu adaptacyjnego albo do przystąpienia do testu umiejętności, zgodnie z wyborem wnioskodawcy.

2. Uprawnienie do dokonania wyboru między odbyciem stażu adaptacyjnego a przystąpieniem do testu umiejętności może zostać wyłączone:

- 1) w przypadku zawodów regulowanych:
  - a) których wykonywanie wymaga dokładnej znajomości prawa polskiego, a ich zasadniczą i trwałą cechą jest udzielanie porad i pomocy prawnej związanej z jego stosowaniem albo
  - b) w stosunku do których Komisja Europejska pozytywnie rozpatrzyła wniosek Rzeczypospolitej Polskiej o wyłączenie tego uprawnienia wnioskodawcy, albo
  - c) do wykonywania których jest wymagane posiadanie kwalifikacji zawodowych na poziomie trzecim, a wnioskodawca posiada kwalifikacje zawodowe na poziomie pierwszym, albo
  - d) do wykonywania których jest wymagane posiadanie kwalifikacji zawodowych na poziomie czwartym albo piątym, a wnioskodawca posiada kwalifikacje zawodowe na poziomie drugim;

- 2) jeżeli wnioskodawca zamierza wykonywać działalność regulowaną na własny rachunek albo na stanowisku kierownika przedsiębiorstwa, w przypadku gdy do podjęcia lub wykonywania tej działalności jest wymagane posiadanie specjalistycznej wiedzy z zakresu prawa polskiego.
3. W przypadku gdy wnioskodawca posiada kwalifikacje zawodowe na poziomie pierwszym, a do wykonywania zawodu regulowanego jest wymagane posiadanie kwalifikacji zawodowych na poziomie czwartym, właściwy organ może zobowiązać wnioskodawcę zarówno do odbycia stażu adaptacyjnego, jak i do przystąpienia do testu umiejętności.
4. Wyłączenie uprawnienia do dokonania wyboru między odbyciem stażu adaptacyjnego a przystąpieniem do testu umiejętności wymaga uzasadnienia faktycznego i prawnego, a w szczególności:
- 1) wskazania wymaganego poziomu kwalifikacji zawodowych oraz poziomu kwalifikacji zawodowych posiadanego przez wnioskodawcę;
  - 2) wskazania zakresu istotnie różniącego się materiału, z uwzględnieniem stopnia wyrównania tego materiału w sposób określony w art. 20 ust. 1a.
5. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, wykaz zawodów, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a, a także określi dla każdego z nich obowiązek odbycia stażu adaptacyjnego albo przystąpienia do testu umiejętności, mając na uwadze konieczność zapewnienia znajomości prawa polskiego na poziomie gwarantującym właściwą ochronę interesów korzystających z porad i pomocy prawnej świadczonych przez osoby, które ubiegają się o uznanie kwalifikacji zawodowych do wykonywania tych zawodów.
6. Prezes Rady Ministrów ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" wykaz zawodów, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b.
7. Minister właściwy do spraw gospodarki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, może określić, w drodze rozporządzenia, rodzaje działalności, o których mowa w ust. 2 pkt 2, określając dla każdego z nich obowiązek odbycia stażu adaptacyjnego albo przystąpienia do testu umiejętności, mając na uwadze konieczność zapewnienia specjalistycznej wiedzy z zakresu prawa polskiego na poziomie gwarantującym właściwe wykonywanie tych działalności regulowanych.

Art. 22.

Minister kierujący działem administracji rządowej właściwy w sprawach uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu regulowanego albo podejmowania lub wykonywania działalności regulowanej należących do danego działu określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki, sposób i tryb odbywania stażu adaptacyjnego, sposób i tryb wykonywania nadzoru nad jego odbywaniem oraz oceny nabytych w jego trakcie umiejętności, sposób ustalania kosztów odbywania stażu adaptacyjnego oraz tryb pobierania i zwrotu opłaty za jego odbywanie,
  - 2) warunki, sposób i tryb przeprowadzania testu umiejętności oraz oceny posiadanych przez wnioskodawcę umiejętności, sposób ustalania kosztów przeprowadzania testu umiejętności oraz tryb pobierania i zwrotu opłaty za jego przeprowadzenie
- uwzględniając odrębności w wykonywaniu zawodów regulowanych albo działalności regulowanych w państwach członkowskich oraz specyfikę i szczególne wymagania dotyczące wykonywania zawodów regulowanych albo podejmowania lub wykonywania działalności regulowanych w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 23.

1. Jeżeli przepisy regulacyjne uzależniają wykonywanie zawodu regulowanego albo podjęcie lub wykonywanie działalności regulowanej od:

- 1) spełnienia wymogów dotyczących niekaralności,
- 2) spełnienia wymogów dotyczących postawy etycznej,
- 3) braku ogłoszenia upadłości,
- 4) braku zakazu wykonywania zawodu,
- 5) braku zawieszenia prawa wykonywania zawodu

- właściwy organ ustala spełnienie przesłanek przewidzianych w tych przepisach na podstawie dokumentów wydanych przez państwo wnioskodawcy albo inne państwo członkowskie, w którym wnioskodawca wykonywał zawód albo działalność.

2. Jeżeli w państwie wnioskodawcy nie są wydawane dokumenty poświadczające spełnienie przesłanek, o których mowa w ust. 1, dowodem w postępowaniu w sprawie uznania kwalifikacji jest oświadczenie wnioskodawcy złożone w formie i trybie określonych w przepisach tego państwa.

3. Jeżeli przepisy regulacyjne uzależniają wykonywanie zawodu regulowanego albo podejmowanie lub wykonywanie działalności regulowanej od posiadania odpowiedniego stanu zdrowia, właściwy organ ustala spełnienie tej przesłanki przez wnioskodawcę na podstawie dokumentów wydanych przez upoważnioną instytucję państwa wnioskodawcy albo innego państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca wykonywał ostatnio dany zawód albo działalność.

4. Jeżeli przepisy regulacyjne uzależniają wykonywanie zawodu regulowanego albo podejmowanie lub wykonywanie działalności regulowanej od sytuacji finansowej wnioskodawcy, właściwy organ ustala spełnienie tej przesłanki na podstawie zaświadczenia wydanego przez bank prowadzący działalność w państwie członkowskim.

5. Jeżeli przepisy regulacyjne uzależniają wykonywanie zawodu regulowanego albo podejmowanie lub wykonywanie działalności regulowanej od posiadania obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, właściwy organ uznaje tę przesłankę za spełnioną także w przypadku, gdy wnioskodawca zawarł umowę ubezpieczenia z ubezpieczycielem prowadzącym działalność w państwie członkowskim i przedstawi dowód zawarcia takiej umowy spełniającej warunki określone w tych przepisach.

6. Wnioskodawca przedkłada dokumenty, o których mowa w ust. 1, 3 i 4, nie później niż w terminie trzech miesięcy od dnia ich wydania.

Art. 24.

W przypadku gdy do wykonywania zawodu regulowanego albo podjęcia lub wykonywania działalności regulowanej jest wymagane złożenie ślubowania albo przysięgi, a ich formuła nie może być wykorzystana przez wnioskodawcę, stosuje się odpowiednią, równoważną formułę ustaloną przez właściwy organ.

Art. 25.

1. Właściwy organ wydaje decyzję w sprawie uznania kwalifikacji w terminie trzech miesięcy od dnia przedłożenia przez wnioskodawcę wszystkich wymaganych dokumentów. W szczególnych przypadkach termin wydania decyzji w sprawie uznania kwalifikacji może być przedłużony o miesiąc.

2. W przypadku wnioskodawcy, który odbywa staż adaptacyjny lub przystępuje do testu umiejętności, bieg terminu, o którym mowa w ust. 1, ulega zawieszeniu do dnia uzyskania przez właściwy organ oceny, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22.

Art. 26.

Osobom, którym zostały uznane kwalifikacje zawodowe do wykonywania zawodu regulowanego albo do podjęcia lub wykonywania działalności regulowanej, zapewnia się prawo wykonywania w Rzeczypospolitej Polskiej tego zawodu albo tej działalności na takich samych zasadach jak osobom, które uzyskały kwalifikacje zawodowe do ich podejmowania lub wykonywania w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 27.

1. Osoba, której zostały uznane kwalifikacje zawodowe do wykonywania zawodu regulowanego albo do podjęcia lub wykonywania działalności regulowanej, posługuje się tytułem ustalonym dla danego zawodu albo działalności w Rzeczypospolitej Polskiej lub jego skrótem.

2. W przypadku gdy używanie tytułu ustalonego dla danego zawodu regulowanego albo działalności regulowanej w Rzeczypospolitej Polskiej jest uzależnione od przynależności do organizacji zawodowej albo od decyzji uprawnionego organu, o której mowa w art. 7, wnioskodawca ma prawo używać tego tytułu lub jego skrótu odpowiednio po uzyskaniu członkostwa w organizacji albo po uzyskaniu decyzji organu.

Art. 28.

1. Osoba, której zostały uznane kwalifikacje zawodowe do wykonywania zawodu regulowanego albo do podjęcia lub wykonywania działalności regulowanej, ma prawo posługiwać się tytułem określającym wykształcenie uzyskanym w systemie szkolnictwa państwa członkowskiego lub jego skrótem, w oryginalnym brzmieniu z podaniem nazwy i siedziby uprawnionej instytucji, która nadała ten tytuł.
2. W przypadku gdy tytuł określający wykształcenie uzyskany w systemie szkolnictwa państwa członkowskiego w oryginalnym brzmieniu może być mylony z tytułem uzyskiwanym w Rzeczypospolitej Polskiej po ukończeniu dodatkowego kształcenia lub szkolenia, którego osoba, o której mowa w ust. 1, nie ukończyła, osoba ta może posługiwać się tytułem używanym w państwie członkowskim w oryginalnym brzmieniu, w formie określonej przez właściwy organ w decyzji w sprawie uznania kwalifikacji.

Art. 29.

1. Osoba, której kwalifikacje zawodowe do wykonywania zawodu regulowanego albo podjęcia lub wykonywania działalności regulowanej podlegają uznaniu, jest obowiązana posiadać znajomość języka polskiego w stopniu niezbędnym do wykonywania danego zawodu regulowanego albo danej działalności regulowanej.
2. Właściwy organ, po wydaniu decyzji w sprawie uznania kwalifikacji albo po wydaniu europejskiej legitymacji zawodowej:
  - 1) może sprawdzić znajomość języka polskiego w przypadku osoby wykonującej zawód mający wpływ na bezpieczeństwo pacjentów, a także w przypadku osoby wykonującej inny zawód - jeżeli zachodzi uzasadniona wątpliwość co do posiadania znajomości języka polskiego w stopniu niezbędnym do wykonywania danego zawodu regulowanego albo danej działalności regulowanej;
  - 2) sprawdza znajomość języka polskiego na wniosek osoby, której kwalifikacje zawodowe do wykonywania zawodu regulowanego albo podjęcia lub wykonywania działalności regulowanej podlegały uznaniu.
3. Znajomość języka polskiego jest sprawdzana z zachowaniem proporcjonalności w odniesieniu do danego zawodu regulowanego albo danej działalności regulowanej.
4. Osoba, o której mowa w ust. 2, może potwierdzić znajomość języka polskiego przez:
  - 1) przedłożenie właściwemu organowi dokumentu potwierdzającego znajomość języka polskiego w stopniu niezbędnym do wykonywania danego zawodu regulowanego albo danej działalności regulowanej, wydanego przez uprawniony podmiot działający w Rzeczypospolitej Polskiej lub w innym państwie członkowskim, w szczególności świadectwa dojrzałości uzyskanego po zdaniu egzaminu maturalnego w języku polskim lub dyplomu ukończenia studiów prowadzonych w języku polskim;
  - 2) złożenie egzaminu z języka polskiego, przeprowadzanego przez właściwy organ.
5. Za przeprowadzenie egzaminu z języka polskiego jest pobierana opłata, której wysokość ustala jednostka przeprowadzająca egzamin. Opłatę wnosi się na rachunek bankowy jednostki przeprowadzającej egzamin.
6. Opłata, o której mowa w ust. 5, jest ustalana w wysokości kosztów przeprowadzenia egzaminu z języka polskiego, przy czym jej wysokość nie może przekroczyć 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w roku przeprowadzenia egzaminu.
7. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, właściwy organ na podstawie dokumentu, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, lub na podstawie wyniku egzaminu z języka polskiego wydaje zaświadczenie o znajomości języka polskiego w stopniu niezbędnym do wykonywania danego zawodu regulowanego albo danej działalności regulowanej. Odmowa potwierdzenia znajomości języka polskiego następuje w drodze decyzji administracyjnej.
8. W przypadku uzyskania negatywnego wyniku egzaminu z języka polskiego właściwy organ, przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 7, wyznacza termin, w którym osoba, o której mowa w ust. 2, może ponownie przystąpić do egzaminu.
9. Minister kierujący działem administracji rządowej właściwy w sprawach uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu regulowanego albo podejmowania lub wykonywania działalności regulowanej należących do danego działu może określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres znajomości języka polskiego w mowie i w piśmie w stopniu niezbędnym do wykonywania danego zawodu regulowanego albo danej działalności regulowanej,
  - 2) sposób przeprowadzania egzaminu z języka polskiego,
  - 3) jednostki przeprowadzające egzamin z języka polskiego
- mając na względzie zakres czynności zawodowych wykonywanych w ramach danego zawodu regulowanego albo danej działalności regulowanej, konieczność zachowania proporcjonalności sprawdzania znajomości języka polskiego oraz przejrzystość przeprowadzania egzaminu z języka polskiego.

Rozdział 3

Wspólne ramy kształcenia i wspólne testy

Art. 30.

1. Nie przeprowadza się postępowania w sprawie uznania kwalifikacji wobec osób, które posiadają dokument potwierdzający ukończenie kształcenia prowadzonego na podstawie wspólnej ramy kształcenia albo zdanie wspólnego testu.
2. Jeżeli przepisy regulacyjne wymagają wydania decyzji w sprawie prawa wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej, uprawniony organ wydaje tę decyzję osobie spełniającej warunki określone w tych przepisach, na podstawie dokumentu potwierdzającego ukończenie kształcenia zgodnego ze wspólną ramą kształcenia albo zdanie wspólnego testu.
3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, wykaz wspólnych ram kształcenia i wspólnych testów wraz z przyporządkowanymi im polskimi kwalifikacjami, oraz, o ile to jest możliwe, tytułami ustalonymi dla poszczególnych zawodów w Rzeczypospolitej Polskiej, biorąc pod uwagę organizację systemu edukacji w Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyeliminowanie możliwości wystąpienia poważnego ryzyka dla porządku, bezpieczeństwa i zdrowia publicznego, a także dla bezpieczeństwa usługobiorców lub ochrony środowiska na skutek przyjęcia wspólnych ram kształcenia lub wspólnych testów.

Rozdział 4

Świadczenie usług transgranicznych

Art. 31.

1. Usługę transgraniczną w zawodzie regulowanym albo działalności regulowanej może świadczyć usługodawca, który posiada kwalifikacje zawodowe do wykonywania danego zawodu albo do podejmowania lub wykonywania danej działalności w państwie usługodawcy, jeżeli zawód albo działalność:
  - 1) są regulowane w państwie usługodawcy albo
  - 2) nie są regulowane w państwie usługodawcy, a usługodawca:
    - a) wykonywał ten zawód albo tę działalność w co najmniej jednym państwie członkowskim przez co najmniej rok w okresie ostatnich dziesięciu lat albo
    - b) ukończył kształcenie regulowane.
2. Od usługodawcy nie wymaga się:
  - 1) posiadania prawa wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej przyznanego na podstawie decyzji, o której mowa w art. 7;
  - 2) członkostwa w organizacji zawodowej;
  - 3) rejestracji w organizacji zawodowej albo wpisu do rejestru zawodowego prowadzonego przez uprawniony organ;
  - 4) rejestracji działalności w systemie ubezpieczeń społecznych w celu dokonywania rozliczeń związanych ze świadczeniem usługi transgranicznej na rzecz osób ubezpieczonych - przy czym usługodawca jest obowiązany poinformować Zakład Ubezpieczeń Społecznych o zamiarze świadczenia usługi

transgranicznej przed jego rozpoczęciem, a w nagłych przypadkach o świadczeniu usługi transgranicznej po jego zakończeniu.

3. Do usługodawcy stosuje się:

- 1) przepisy prawa polskiego regulujące sposób wykonywania danego zawodu regulowanego albo działalności regulowanej, które są w sposób bezpośredni i szczególnie związane z ochroną i bezpieczeństwem konsumentów, w szczególności dotyczące:
  - a) definicji zawodu albo działalności,
  - b) używania tytułów zawodowych,
  - c) poważnych uchybień zawodowych;
- 2) przepisy dyscyplinarne obowiązujące osoby wykonujące dany zawód.

Art. 32.

Właściwy organ może kontrolować tymczasowy i okazjonalny charakter świadczenia usługi transgranicznej, biorąc pod uwagę jego długość, częstotliwość, regularność i ciągłość.

Art. 33.

1. Przed rozpoczęciem świadczenia usługi transgranicznej po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługodawca przedkłada właściwemu organowi oświadczenie o zamiarze świadczenia danej usługi transgranicznej zawierające informacje o posiadanej polisie ubezpieczeniowej lub innych środkach indywidualnego albo zbiorowego ubezpieczenia w związku z wykonywaniem danego zawodu albo danej działalności, wymaganych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, usługodawca może doręczyć właściwemu organowi osobiście, przez inną osobę, drogą pocztową albo za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
3. Usługodawca przedkłada oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, ponownie w każdym roku, w którym zamierza świadczyć usługę transgraniczną.
4. W przypadku świadczenia usługi transgranicznej po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej właściwy organ może wymagać od usługodawcy dołączenia do oświadczenia, o którym mowa w ust. 1:
  - 1) dokumentu potwierdzającego obywatelstwo usługodawcy;
  - 2) zaświadczenia, że usługodawca wykonuje zawód albo działalność zgodnie z prawem w państwie usługodawcy oraz że nie obowiązuje go zakaz - nawet czasowy - wykonywania tego zawodu albo tej działalności;
  - 3) dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe usługodawcy;
  - 4) dokumentu potwierdzającego wykonywanie przez usługodawcę danego zawodu albo danej działalności przez co najmniej rok w okresie ostatnich dziesięciu lat albo ukończenie kształcenia regulowanego, w przypadku, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2;
  - 5) zaświadczenia o braku zawieszenia prawa wykonywania działalności lub o niekaralności, jeżeli jest wymagane od obywateli polskich zamierzających wykonywać zawód regulowany albo działalność regulowaną związane z bezpieczeństwem publicznym, służbą zdrowia albo edukacją osób małoletnich, w tym opieką nad dziećmi i wczesną edukacją;
  - 6) oświadczenia potwierdzającego znajomość języka polskiego w stopniu niezbędnym do wykonywania zawodu regulowanego - w przypadku zawodów mających wpływ na bezpieczeństwo pacjentów;
  - 7) zaświadczenia określającego charakter, okres i rodzaj wykonywanej działalności, wydanego przez państwo usługodawcy - w przypadku działalności związanych ze zdrowiem lub bezpieczeństwem publicznym.
5. Właściwy organ może wymagać od usługodawcy ponownego przedłożenia dokumentów, o których mowa w ust. 4, w przypadku istotnej zmiany stanu potwierdzonego tymi dokumentami.
6. Dokumenty, o których mowa w ust. 4 pkt 2-5 i 7, składa się w języku polskim albo w innym języku wraz z tłumaczeniem na język polski sporządzonym przez tłumacza przysięgłego prowadzącego działalność w Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim.

7. Właściwy organ zawiadamia bezzwłocznie usługodawcę o otrzymaniu oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, oraz dokumentów, o których mowa w ust. 4, o ile były wymagane. W przypadku braku kompletu wymaganych dokumentów właściwy organ wzywa usługodawcę do ich uzupełnienia w terminie wskazanym w wezwaniu.
8. Właściwy organ przekazuje organizacji zawodowej kopie dokumentów, o których mowa w ust. 1 i 3-5.
9. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, wzór oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając konieczność zachowania przejrzystości i kompletności zawartych w nim informacji.

Art. 34.

1. W przypadku zawodów regulowanych i działalności regulowanych związanych ze zdrowiem lub bezpieczeństwem publicznym, których wykonywanie przez usługodawców nieposiadających odpowiednich kwalifikacji zawodowych mogłoby narażać usługobiorców na poważne niebezpieczeństwo lub powstanie poważnej szkody dla zdrowia, właściwy organ, o ile jest to niezbędne, może wszcząć postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji, jeżeli usługodawca zamierza świadczyć daną usługę transgraniczną po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Właściwy organ, w terminie miesiąca od dnia otrzymania oświadczenia, o którym mowa w art. 33 ust. 1, wraz z załączonymi dokumentami:
  - 1) wydaje decyzję w sprawie uznania kwalifikacji usługodawcy albo
  - 2) wydaje decyzję w sprawie odstąpienia od uznania kwalifikacji usługodawcy, albo
  - 3) zobowiązuje usługodawcę do przystąpienia do testu umiejętności.
3. W przypadku gdy termin, o którym mowa w ust. 2, nie może być dochowany, właściwy organ informuje usługodawcę przed upływem tego terminu o przyczynach opóźnienia, a następnie usuwa je w terminie miesiąca od dnia przekazania informacji. W terminie dwóch miesięcy od dnia usunięcia przyczyn opóźnienia właściwy organ podejmuje czynności, o których mowa w ust. 2.
4. W przypadku gdy zakres kształcenia lub szkolenia odbytego przez usługodawcę obejmuje istotnie różniący się materiał, w którym wykazano różnice mogące być szkodliwe dla zdrowia lub bezpieczeństwa publicznego, a wiedza, umiejętności lub kompetencje nabyte przez usługodawcę podczas zdobywania doświadczenia zawodowego lub przez potwierdzone efekty uczenia się, lub przez potwierdzone efekty kształcenia nie mogą wyrównać tych różnic, właściwy organ zobowiązuje usługodawcę do przystąpienia do testu umiejętności i w terminie miesiąca od nałożenia tego zobowiązania wydaje decyzję w sprawie uznania kwalifikacji.
5. Właściwy organ przekazuje organizacji zawodowej kopie decyzji, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2 oraz w ust. 4.
6. Za wydanie decyzji, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2 oraz w ust. 4, właściwy organ pobiera opłatę zgodnie z art. 14.
7. Usługodawca może rozpocząć świadczenie usługi transgranicznej po bezskutecznym upływie terminu na wydanie decyzji przez właściwy organ.
8. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wykaz zawodów regulowanych i działalności regulowanych, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze zapewnienie, aby obejmował on wyłącznie zawody i działalności, przy wykonywaniu których usługodawca posiada bezpośredni wpływ na zdrowie lub bezpieczeństwo publiczne.

Art. 35.

1. W trakcie świadczenia usługi transgranicznej usługodawca posługuje się tytułem ustalonym dla danego zawodu albo danej działalności w państwie usługodawcy. Tytuł podaje się w oryginalnym brzmieniu, w sposób uniemożliwiający pomylenie go z tytułem ustalonym dla tego zawodu albo tej działalności w Rzeczypospolitej Polskiej. W przypadku braku takiego tytułu w państwie usługodawcy, podaje się informacje o kwalifikacjach zawodowych usługodawcy oraz o nazwie i siedzibie uprawnionej instytucji w oryginalnym brzmieniu.
2. W przypadku gdy kwalifikacje zawodowe usługodawcy zostały uznane w trybie, o którym mowa w art. 34 ust. 1, w trakcie świadczenia usługi transgranicznej posługuje się on tytułem ustalonym dla danego zawodu regulowanego albo danej działalności regulowanej w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 36.

1. W przypadku uzasadnionych wątpliwości właściwy organ może wystąpić do właściwych organów państwa usługodawcy o potwierdzenie, że usługodawca wykonuje zawód regulowany albo działalność regulowaną zgodnie z prawem i z dołożeniem należytej staranności oraz że nie zostały na niego nałożone kary dyscyplinarne lub nie został skazany prawomocnym wyrokiem sądu w związku z wykonywaniem zawodu regulowanego albo działalności regulowanej.
2. W przypadku wszczęcia postępowania, o którym mowa w art. 34 ust. 1, właściwy organ może wystąpić do właściwych organów lub do ośrodka wsparcia w państwie usługodawcy o przekazanie informacji dotyczących kształcenia lub szkolenia ukończonego przez usługodawcę, w zakresie niezbędnym do oceny, czy różnice wykazane w istotnie różniącym się materiale mogą być szkodliwe dla zdrowia lub bezpieczeństwa publicznego.
3. Właściwy organ:
  - 1) przekazuje, na wniosek właściwego organu państwa usługodawcy, informacje niezbędne do rozpatrywania skarg składanych na usługodawcę przez usługobiorców;
  - 2) może występować do właściwych organów państwa usługodawcy o przekazanie informacji niezbędnych do rozpatrywania skarg składanych na usługodawcę przez usługobiorców;
  - 3) informuje usługobiorców, którzy złożyli skargi na usługodawcę, o sposobie ich rozpatrzenia.

Art. 37.

Jeżeli usługa transgraniczna jest świadczona przez usługodawcę posługującego się tytułem, o którym mowa w art. 35 ust. 1, albo przez usługodawcę posiadającego formalne kwalifikacje, właściwy organ może wymagać, aby przekazał on usługobiorcy informacje o tym tytule, a w przypadku gdy taki tytuł nie istnieje - informacje o posiadanych formalnych kwalifikacjach i nazwie państwa członkowskiego, w którym zostały uzyskane, oraz:

- 1) jeżeli usługodawca jest wpisany do rejestru przedsiębiorców albo innego rejestru - wskazanie tego rejestru, numeru usługodawcy w rejestrze albo innych zawartych w nim danych pozwalających na identyfikację usługodawcy;
- 2) jeżeli w państwie usługodawcy jest wymagane pozwolenie na wykonywanie danego zawodu albo działalności - nazwę i siedzibę organu, który je wydał;
- 3) nazwę organizacji zawodowej lub innej instytucji, w której usługodawca jest zarejestrowany;
- 4) jeżeli usługodawca wykonuje zawód albo działalność podlegające opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług - numer identyfikacji podatkowej, o którym mowa w przepisach o podatku od towarów i usług;
- 5) szczegółowe dane dotyczące polisy ubezpieczeniowej lub innych środków indywidualnego albo zbiorowego ubezpieczenia w związku z wykonywaniem danego zawodu albo działalności.

Art. 38.

W zakresie nieuregulowanym w ustawie do świadczenia usług transgranicznych stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 470).

Rozdział 5

Częściowy dostęp do zawodu regulowanego

Art. 39.

1. Jeżeli w wyniku postępowania w sprawie uznania kwalifikacji, przeprowadzonego na podstawie przepisów rozdziału 2 albo art. 34, nie może być wydana decyzja w sprawie uznania kwalifikacji wnioskodawcy albo usługodawcy z powodu niewyrównania w całości istotnie różniącego się materiału w zakresie kształcenia lub szkolenia wymaganego do wykonywania zawodu regulowanego nawet przez przystąpienie do testu umiejętności lub odbycie stażu adaptacyjnego, właściwy organ wydaje decyzję w sprawie uznania kwalifikacji w zakresie możliwych do wyodrębnienia i samodzielnego wykonywania czynności zawodowych w ramach danego zawodu

w celu przyznania częściowego dostępu do zawodu regulowanego, o ile wnioskodawca albo usługodawca jest uprawniony do wykonywania tych czynności zawodowych odpowiednio w państwie wnioskodawcy albo w państwie usługodawcy.

2. Wnioskodawca albo usługodawca, któremu zostały uznane kwalifikacje zawodowe w celu przyznania częściowego dostępu do zawodu regulowanego, posługuje się tytułem ustalonym dla danego zawodu odpowiednio w państwie wnioskodawcy albo w państwie usługodawcy w oryginalnym brzmieniu, ze wskazaniem czynności zawodowych objętych częściowym dostępem.

3. Właściwy organ może, z zachowaniem proporcjonalności, odmówić uznania kwalifikacji zawodowych w celu przyznania częściowego dostępu do zawodu regulowanego, jeżeli jest to uzasadnione względami nadrzędnego interesu publicznego określonymi w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się do automatycznego uznania:

- 1) kwalifikacji zawodowych uznawanych na podstawie dokumentów, o których mowa w załącznikach V i VI do dyrektywy, albo uznanych na zasadzie praw nabytych;
- 2) kwalifikacji zawodowych, o których mowa w art. 16 ust. 1;
- 3) kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodów regulowanych i działalności regulowanych, o których mowa w art. 30.

Rozdział 6

Europejska legitymacja zawodowa

Art. 40.

1. Postępowanie w sprawie wydania europejskiej legitymacji zawodowej prowadzi się za pośrednictwem Systemu Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym IMI, zwanego dalej "systemem IMI".

2. W postępowaniu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/983 z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie procedury wydawania europejskiej legitymacji zawodowej oraz stosowania mechanizmu ostrzegania na podstawie dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady.

3. Właściwy organ zamieszcza w systemie IMI informację o dokumentach, które należy dołączyć do wniosku o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej.

Art. 41.

Europejska legitymacja zawodowa, wydawana w formie dokumentu elektronicznego, zastępuje:

- 1) decyzję, o której mowa w art. 25 ust. 1 albo w art. 34 ust. 2 pkt 1, na podstawie której wnioskodawcy zostały uznane kwalifikacje zawodowe do wykonywania zawodu regulowanego albo do podjęcia lub wykonywania działalności regulowanej;
- 2) decyzję, o której mowa w art. 34 ust. 2 pkt 2;
- 3) oświadczenie o zamiarze świadczenia usługi transgranicznej.

Art. 42.

1. Wniosek o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej może złożyć do właściwego organu albo wskazanej instytucji:

- 1) osoba zamierzająca wykonywać zawód regulowany albo podjąć lub wykonywać działalność regulowaną w państwie członkowskim, która:
  - a) posiada formalne kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu regulowanego albo spełnia wymagania kwalifikacyjne, od których jest uzależnione podjęcie lub wykonywanie działalności regulowanej, oraz, o ile jest to wymagane, spełnia inne warunki określone w przepisach regulacyjnych albo
  - b) wykonuje lub wykonywała przez co najmniej rok zawód albo działalność, które nie są regulowane w Rzeczypospolitej Polskiej, albo
  - c) ukończyła kształcenie regulowane;

2) usługodawca zamierzający świadczyć w jednym albo więcej niż jednym państwie członkowskim usługę transgraniczną w zawodzie regulowanym albo działalności regulowanej, który:

- a) posiada formalne kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu regulowanego albo spełnia wymagania kwalifikacyjne, od których jest uzależnione podjęcie lub wykonywanie działalności regulowanej, oraz, o ile jest to wymagane, spełnia inne warunki określone w przepisach regulacyjnych albo
- b) wykonuje lub wykonywał przez co najmniej rok zawód albo działalność, które nie są regulowane w Rzeczypospolitej Polskiej, albo
- c) odbył kształcenie regulowane

- o ile jego kwalifikacje zawodowe podlegają uznaniu w tych państwach członkowskich.

2. Właściwy organ albo wskazana instytucja w terminie:

1) tygodnia od dnia otrzymania wniosku o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej potwierdza jego otrzymanie i, w razie potrzeby, wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia brakujących dokumentów;

wnioskodawcy nie wzywa się do uzupełnienia dokumentów, które były złożone z wcześniejszym wnioskiem o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej, jeżeli są ważne i dostępne w systemie IMI;

2) pięciu tygodni od dnia otrzymania wniosku o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej albo miesiąca od dnia otrzymania brakujących dokumentów:

- a) weryfikuje ważność i autentyczność dokumentów dołączonych do wniosku o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej,
- b) może dołączyć do wniosku o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej wydane przez ten organ albo tę instytucję dokumenty potwierdzające posiadanie przez wnioskodawcę kwalifikacji zawodowych,
- c) zatwierdza dokumenty dołączone do wniosku o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej,
- d) przekazuje w systemie IMI do wskazanego państwa członkowskiego wniosek o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej wraz z zatwierdzonymi dokumentami,
- e) informuje wnioskodawcę o przekazaniu do wskazanego państwa członkowskiego wniosku o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej;

3) dwóch tygodni od dnia otrzymania w systemie IMI zapytania państwa członkowskiego wskazanego we wniosku o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej udziela dodatkowych informacji lub przekazuje poświadczane kopie dokumentów potrzebnych do wydania europejskiej legitymacji zawodowej.

Art. 43.

1. Wniosek o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej wraz z dokumentami, o których mowa w art. 40 ust. 3, może złożyć do właściwego organu albo wskazanej instytucji usługodawca zamierzający świadczyć w co najmniej jednym państwie członkowskim usługę transgraniczną w zawodzie regulowanym albo działalności regulowanej, który:

- 1) posiada formalne kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu regulowanego albo spełnia wymagania kwalifikacyjne, od których jest uzależnione podjęcie lub wykonywanie działalności regulowanej, oraz, o ile jest to wymagane, spełnia inne warunki określone w przepisach regulacyjnych albo
- 2) wykonuje lub wykonywał przez co najmniej rok zawód albo działalność, które nie są regulowane w Rzeczypospolitej Polskiej, albo
- 3) ukończył kształcenie regulowane

- o ile jego kwalifikacje zawodowe nie podlegają uznaniu w państwach członkowskich, w których zamierza świadczyć usługę transgraniczną.

2. Właściwy organ albo wskazana instytucja w terminie:

1) tygodnia od dnia otrzymania wniosku o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej potwierdza jego otrzymanie i, w razie potrzeby, wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia brakujących dokumentów;

wnioskodawcy nie wzywa się do uzupełnienia dokumentów, które były złożone z wcześniejszym wnioskiem o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej, jeżeli są ważne i dostępne w systemie IMI;

2) czterech tygodni od dnia otrzymania wniosku o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej albo trzech tygodni od dnia otrzymania brakujących dokumentów:

- a) weryfikuje ważność i autentyczność dokumentów dołączonych do wniosku o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej,
- b) wydaje europejską legitymację zawodową,
- c) przekazuje europejską legitymację zawodową w systemie IMI do wskazanego państwa członkowskiego,
- d) informuje wnioskodawcę o przekazaniu europejskiej legitymacji zawodowej do wskazanego państwa członkowskiego.

3. Za wydanie europejskiej legitymacji zawodowej pobiera się opłatę w wysokości 3% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w roku wydania legitymacji. Opłatę wnosi się na rachunek bankowy właściwego organu albo wskazanej instytucji.

Art. 44.

1. Europejska legitymacja zawodowa zastępująca oświadczenie o zamiarze świadczenia usługi transgranicznej zachowuje ważność przez osiemnaście miesięcy. Usługodawca zamierzający świadczyć usługę transgraniczną po upływie tego okresu informuje o tym właściwy organ albo wskazaną instytucję, które wydały europejską legitymację zawodową, w celu przedłużenia okresu jej ważności.
2. W przypadku istotnej zmiany stanu faktycznego potwierdzonego dokumentami dołączonymi do wniosku o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej zastępującej oświadczenie o zamiarze świadczenia usługi transgranicznej, usługodawca przedkłada właściwemu organowi albo wskazanej instytucji, które wydały legitymację, dokumenty potwierdzające tę zmianę w celu aktualizacji i przekazania legitymacji wskazanym państwom członkowskim.
3. W okresie ważności europejskiej legitymacji zawodowej usługodawca może wystąpić do właściwego organu albo wskazanej instytucji, które ją wydały, o jej przekazanie do innych państw członkowskich, na terenie których zamierza świadczyć usługę transgraniczną.

Art. 45.

1. Właściwy organ wydaje europejską legitymację zawodową:

- 1) osobie zamierzającej wykonywać w Rzeczypospolitej Polskiej zawód regulowany albo podjąć lub wykonywać działalność regulowaną;
- 2) usługodawcy zamierzającemu świadczyć na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługę transgraniczną w zawodach regulowanych albo działalnościach regulowanych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 34 ust. 8.

2. Właściwy organ, w terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania wniosku o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej wraz ze zweryfikowanymi i zatwierdzonymi dokumentami dołączonymi do tego wniosku:

- 1) wydaje legitymację osobie, o której mowa w ust. 1 pkt 1, albo usługodawcy, o którym mowa w ust. 1 pkt 2;
- 2) może zobowiązać:
  - a) osobę, o której mowa w ust. 1 pkt 1, do odbycia stażu adaptacyjnego lub przystąpienia do testu umiejętności, zgodnie z art. 20 ust. 1,
  - b) usługodawcę, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, do przystąpienia do testu umiejętności, zgodnie z art. 34 ust. 2 pkt 3.

3. Właściwy organ, w terminie miesiąca od dnia otrzymania z państwa wnioskodawcy wniosku o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej wraz ze zweryfikowanymi i zatwierdzonymi dokumentami dołączonymi do tego wniosku, wydaje legitymację osobie, o której mowa w ust. 1 pkt 1:

- 1) w przypadku działalności, o której mowa w art. 16 ust. 1;
- 2) posiadającej dokument, o którym mowa w art. 30 ust. 1;

- 3) w przypadku automatycznego uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, pielęgniarki, położnej, farmaceuty, lekarza weterynarii lub architekta.
4. W przypadku uzasadnionych wątpliwości właściwy organ może wystąpić do właściwego organu państwa wnioskodawcy lub państwa usługodawcy o przekazanie, w terminie dwóch tygodni od dnia otrzymania wystąpienia, dodatkowych informacji lub poświadczonych kopii dokumentów, potrzebnych do wydania europejskiej legitymacji zawodowej zgodnie z ust. 2 albo 3.
5. Jeżeli właściwy organ nie otrzyma informacji, o których mowa w ust. 4, może wydać decyzję o odmowie wydania europejskiej legitymacji zawodowej.
6. Właściwy organ może przedłużyć terminy określone w ust. 2 albo 3 o dwa tygodnie, pod warunkiem poinformowania o przedłużeniu i jego przyczynach składającego wniosek o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej. W przypadku gdy jest to niezbędne, w szczególności z powodów związanych ze zdrowiem publicznym lub bezpieczeństwem usługobiorców, właściwy organ może ponownie jednokrotnie przedłużyć te terminy o dwa tygodnie.
7. Jeżeli właściwy organ nie wyda europejskiej legitymacji zawodowej w terminach określonych w ust. 2 albo 3, albo w terminach przedłużonych zgodnie z ust. 6, europejska legitymacja zawodowa zostaje automatycznie wydana przez system IMI i wysłana za jego pośrednictwem do składającego wniosek o jej wydanie.
8. Za wydanie europejskiej legitymacji zawodowej pobiera się opłatę w wysokości 35% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w roku wydania legitymacji. Opłatę wnosi się na rachunek bankowy właściwego organu.

Art. 46.

W przypadkach, o których mowa w art. 41 pkt 1 i 2, europejska legitymacja zawodowa zachowuje ważność przez okres, w jakim jej posiadacz posiada prawo wykonywania zawodu albo działalności na podstawie dokumentów i informacji zawartych w systemie IMI.

Art. 47.

Właściwy organ albo wskazana instytucja wydaje decyzję o odmowie wydania europejskiej legitymacji zawodowej w przypadku nieuznania kwalifikacji zawodowych osoby, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1, albo usługodawcy, o którym mowa w art. 42 ust. 1 pkt 2.

Art. 48.

Cofnięcie europejskiej legitymacji zawodowej następuje w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez właściwy organ albo wskazaną instytucję, które wydały legitymację, w przypadku gdy:

- 1) jej wydanie nastąpiło z naruszeniem przepisów prawa;
- 2) nastąpiła zmiana stanu faktycznego potwierdzonego dokumentami, na podstawie których wydano legitymację, mająca wpływ na prawo lub zakres wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej;
- 3) wniosek o jej wydanie lub złożone wraz z nim dokumenty zawierały nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje;
- 4) legitymacja została wydana na podstawie podrobionego lub przerobionego dokumentu.

Art. 49.

1. Właściwy organ albo wskazana instytucja:

- 1) dokonują aktualizacji zawartych w systemie IMI informacji o:
  - a) osobach, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1,
  - b) usługodawcach, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 2- dla których wydały europejską legitymację zawodową;
- 2) usuwają z systemu IMI informacje, które nie są już wymagane, dotyczące:
  - a) osób, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1,

- b) usługodawców, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 2
- dla których wydały europejską legitymację zawodową.

2. Aktualizacja, o której mowa w ust. 1 pkt 1, dotyczy prawomocnie zakończonych postępowań dyscyplinarnych lub karnych prowadzonych przeciwko posiadaczom europejskiej legitymacji zawodowej, o których mowa w ust. 1 pkt 1, które wiążą się z zakazem lub ograniczeniem prawa wykonywania zawodu regulowanego lub działalności regulowanej albo w inny sposób wpływają na wykonywanie czynności zawodowych, i obejmuje następujące informacje:

- 1) tożsamość posiadacza europejskiej legitymacji zawodowej;
- 2) zawód, którego dotyczy orzeczenie;
- 3) organ, który wydał orzeczenie;
- 4) zakres ograniczenia prawa wykonywania zawodu regulowanego lub działalności regulowanej;
- 5) okres obowiązywania zakazu albo ograniczenia prawa wykonywania zawodu regulowanego lub działalności regulowanej.

3. Sąd, organ samorządu zawodowego lub organ prowadzący postępowanie dyscyplinarne niezwłocznie przekazują właściwemu organowi albo wskazanej instytucji informacje, o których mowa w ust. 2.

4. Na wniosek posiadacza europejskiej legitymacji zawodowej jest on informowany przez właściwy organ albo wskazaną instytucję, które wydały legitymację, o treści dotyczącej go dokumentacji zawartej w systemie IMI.

Art. 50.

1. Posiadacz europejskiej legitymacji zawodowej może wystąpić, za pośrednictwem systemu IMI, do właściwego organu albo wskazanej instytucji o:

- 1) aktualizację, uzupełnienie lub poprawienie dotyczących go informacji zawartych w systemie IMI;
- 2) zablokowanie legitymacji;
- 3) usunięcie dotyczącej go dokumentacji z systemu IMI.

2. Po usunięciu dokumentacji dotyczącej posiadacza europejskiej legitymacji zawodowej z systemu IMI właściwy organ wydaje mu decyzję o uznaniu kwalifikacji.

Rozdział 6a

Zapewnianie proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru przepisów regulacyjnych i wymogów dotyczących świadczenia usług transgranicznych

Art. 50a.

1. Zapewnia się zgodność przepisów regulacyjnych z zasadami proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru.

2. W celu zapewnienia zgodności przepisów regulacyjnych z zasadami, o których mowa w ust. 1:

- 1) przeprowadza się oceny projektowanych przepisów regulacyjnych określone w przepisach niniejszego rozdziału;
- 2) monitoruje się ich zgodność, przeprowadzając oceny określone dla projektowanych przepisów regulacyjnych.

3. Oceny, o których mowa w ust. 2 pkt 1, przeprowadza w sposób obiektywny i niezależny podmiot opracowujący projekt przepisu regulacyjnego.

Art. 50b.

1. Wymóg zgodności projektowanych przepisów regulacyjnych z zasadą proporcjonalności, o którym mowa w art. 50a ust. 1, uznaje się za spełniony, jeżeli w wyniku ich oceny ustalono, że przepisy te są odpowiednie do osiągnięcia założonego celu i nie wykraczają poza to, co jest konieczne dla osiągnięcia tego celu.

2. Zakres oceny, o której mowa w ust. 1, jest odpowiedni do charakteru, treści i przewidywanych skutków przepisów regulacyjnych.

3. Przeprowadzając ocenę, o której mowa w ust. 1, bierze się pod uwagę:

- 1) ryzyko dla celu służącego interesowi publicznemu związane z brakiem regulacji przewidzianej przepisami regulacyjnymi, w szczególności ryzyko ponoszone przez usługobiorców, w tym konsumentów, osoby wykonujące zawody regulowane lub osoby trzecie;
- 2) możliwość osiągnięcia założonego celu na podstawie obowiązujących przepisów, w szczególności przepisów z zakresu bezpieczeństwa produktów lub prawa ochrony konsumentów;
- 3) czy projektowane przepisy regulacyjne są adekwatne do założonego celu oraz czy przewidują spójny i systematyczny sposób osiągnięcia tego celu, oraz czy przewidują podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie zidentyfikowanych rodzajów ryzyka w podobny sposób jak w przypadku porównywalnych czynności;
- 4) wpływ przepisów regulacyjnych na:
  - a) swobodny przepływ osób i usług w Unii Europejskiej,
  - b) wybór konsumentów i jakość świadczonych usług;
- 5) możliwość zastosowania mniej restrykcyjnych środków dla osiągnięcia założonego celu służącego interesowi publicznemu;
- 6) przewidywane skutki projektowanych przepisów regulacyjnych w związku z innymi przepisami regulacyjnymi oraz sposób, w jaki projektowane przepisy regulacyjne w związku z innymi przepisami regulacyjnymi przyczynią się do osiągnięcia założonego celu służącego interesowi publicznemu, a także czy są niezbędne do osiągnięcia tego celu.

4. Jeżeli projektowane przepisy regulacyjne służą wyłącznie ochronie konsumentów, a stwierdzone ryzyko dotyczy relacji między osobą wykonującą zawód regulowany a konsumentem i nie przewiduje się uszczerbku dla osób trzecich, przeprowadzając ocenę, o której mowa w ust. 1, bierze się pod uwagę możliwość osiągnięcia założonego celu za pomocą środków mniej restrykcyjnych niż zastrzeżenie czynności.

5. W ramach oceny w zakresie, o którym mowa w ust. 3 pkt 6, uwzględnia się wymóg zawarty w przepisach regulacyjnych, dotyczący:

- 1) czynności zastrzeżonych, ochrony tytułu ustalonego dla danego zawodu lub innego sposobu regulacji zawodu, o którym mowa w art. 5 pkt 4,
- 2) ustawicznego rozwoju zawodowego,
- 3) organizacji danego zawodu regulowanego, etyki zawodowej i nadzoru nad wykonywaniem zawodu,
- 4) przynależności do organizacji lub instytucji zawodowej, systemu rejestracji lub zezwoleń, w szczególności gdy wymóg ten wiąże się z posiadaniem szczególnych kwalifikacji zawodowych,
- 5) ograniczeń ilościowych, w szczególności wymagań ograniczających liczbę możliwych zezwoleń lub określających minimalną lub maksymalną liczbę pracowników, kierowników lub przedstawicieli posiadających szczególne kwalifikacje zawodowe,
- 6) formy prawnej, własności udziałów lub zarządzania przedsiębiorstwem w zakresie, w którym wymogi te są bezpośrednio związane z wykonywaniem danego zawodu regulowanego,
- 7) ograniczenia terytorialnego, w tym gdy dany zawód jest regulowany w różny sposób na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 8) ograniczenia wykonywania zawodu regulowanego łącznie lub w spółce osobowej lub przez zakaz łączenia funkcji,
- 9) ubezpieczenia lub innych środków osobistej lub zbiorowej ochrony w odniesieniu do odpowiedzialności zawodowej,
- 10) znajomości języka polskiego lub innego języka w stopniu niezbędnym do wykonywania zawodu,
- 11) ustalonej minimalnej lub maksymalnej wysokości wynagrodzenia,
- 12) reklamowania się

- jeżeli występuje w przepisach regulacyjnych dotyczących danego zawodu regulowanego lub danej działalności regulowanej.

6. Stosownie do charakteru lub treści projektowanych przepisów regulacyjnych, przeprowadzając ocenę, o której mowa w ust. 1, bierze się pod uwagę także:

- 1) związek między zakresem czynności zawodowych lub czynności zastrzeżonych a wymaganymi kwalifikacjami zawodowymi określonymi w przepisach regulacyjnych;
- 2) związek między złożonością czynności zawodowych a wymaganymi kwalifikacjami zawodowymi, uwzględniając w szczególności poziom, charakter i minimalny okres kształcenia lub szkolenia niezbędnego do uzyskania tych kwalifikacji lub wymagane doświadczenie;
- 3) możliwość uzyskania kwalifikacji zawodowych niezbędnych do wykonywania zawodu regulowanego w alternatywny sposób do przewidzianego w projektowanych przepisach regulacyjnych;
- 4) możliwość wykonywania czynności zastrzeżonych dla danego zawodu regulowanego w ramach innego zawodu;
- 5) stopień autonomii w wykonywaniu zawodu regulowanego oraz jego organizację i nadzór nad nim, w szczególności gdy czynności zawodowe są wykonywane pod kontrolą należycie wykwalifikowanej osoby wykonującej ten lub inny zawód regulowany, na której spoczywa odpowiedzialność w tym zakresie;
- 6) postęp naukowy i technologiczny prowadzący do zmian w zakresie dostępności informacji, w tym w zakresie przepływu informacji między osobą wykonującą zawód regulowany a konsumentem.

Art. 50c.

1. Wymóg zgodności projektowanych przepisów regulacyjnych z zasadą uzasadnionego charakteru, o którym mowa w art. 50a ust. 1, uznaje się za spełniony, jeżeli w wyniku ich oceny ustalono, że przepisy te są uzasadnione celami służącymi interesowi publicznemu, w szczególności względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego lub są uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym, o którym mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Uzasadnienie o charakterze wyłącznie ekonomicznym lub administracyjnym nie służy nadrzędnemu interesowi publicznemu.

Art. 50d.

Wymóg zgodności projektowanych przepisów regulacyjnych z zasadą niedyskryminującego charakteru, o którym mowa w art. 50a ust. 1, uznaje się za spełniony, jeżeli w wyniku ich oceny ustalono, że przepisy te nie są bezpośrednio albo pośrednio dyskryminujące ze względu na przynależność państwową lub miejsce zamieszkania.

Art. 50e.

1. Zapewnia się zgodność wymogów dotyczących świadczenia usług transgranicznych z zasadami proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru.
2. W celu zapewnienia zgodności projektowanych wymogów dotyczących świadczenia usług transgranicznych z zasadami proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru przeprowadza się oceny, o których mowa w art. 50b ust. 1, art. 50c ust. 1 i art. 50d. Przepisy art. 50a ust. 3 i art. 50b-50d stosuje się odpowiednio.
3. Przeprowadzając oceny, o których mowa w ust. 2, ocenia się również wymóg:
  - 1) automatycznej rejestracji tymczasowej lub tymczasowego członkostwa w organizacji zawodowej,
  - 2) złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 33 ust. 1, i dokumentów, o których mowa w art. 33 ust. 4,
  - 3) uiszczenia opłat związanych z rozpoczęciem świadczenia usługi transgranicznej i kosztów ponoszonych przez usługodawcę- jeżeli występuje w projektowanych przepisach zawierających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych.

Art. 50f.

1. Powody uznania projektowanych przepisów regulacyjnych lub projektowanych wymogów dotyczących świadczenia usług transgranicznych za zgodne z zasadami proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru przedstawia się w sposób szczegółowy, umożliwiający weryfikację zgodności tych przepisów lub wymogów z wymienionymi zasadami, w uzasadnieniu projektu aktu prawnego, w tym aktu normatywnego, zawierającego te przepisy lub wymogi albo w załączniku do oceny skutków regulacji, stanowiącej odrębną część uzasadnienia projektu aktu normatywnego. Zgodność z zasadą proporcjonalności i zasadą uzasadnionego charakteru potwierdzają w szczególności wzięte pod uwagę dane jakościowe, a w miarę możliwości także dane ilościowe.
2. Przeprowadzenie konsultacji projektu aktu prawnego, w tym aktu normatywnego, zawierającego przepisy regulacyjne lub wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych jest obowiązkowe.

Art. 50g.

1. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do projektowanych przepisów regulacyjnych, które wdrażają lub wykonują przepisy prawa Unii Europejskiej niepozostawiające wyboru co do wskazanych w nich wymogów.
2. Przepisu art. 50e ust. 2 nie stosuje się do projektowanych przepisów w zakresie środków przeznaczonych do zapewnienia zgodności z mającymi zastosowanie warunkami zatrudnienia w ramach świadczenia usług transgranicznych, które stosuje się zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej.
3. W przypadku gdy projektowane przepisy regulacyjne lub projektowane wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych dotyczą zawodów związanych z ochroną zdrowia i mają skutki dla bezpieczeństwa pacjentów, przeprowadzając ocenę zgodności tych przepisów lub wymogów z zasadą proporcjonalności, bierze się pod uwagę konieczność zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia, w szczególności dostępu pacjentów do wysokiej jakości opieki zdrowotnej przez zapewnienie właściwego poziomu kwalifikacji zawodowych pracowników ochrony zdrowia.

Rozdział 7

Koordinacja systemu uznawania kwalifikacji zawodowych

Art. 51.

1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki wyznacza pracownika obsługującego go urzędu do pełnienia funkcji koordynatora systemu uznawania kwalifikacji zawodowych w zawodach regulowanych i działalności regulowanych w Rzeczypospolitej Polskiej, zwanego dalej "koordynatorem".
2. Do zadań koordynatora należy:
  - 1) zapewnianie jednolitego stosowania przez właściwe organy przepisów o uznawaniu kwalifikacji zawodowych oraz udzielanie informacji dotyczących stosowania tych przepisów;
  - 2) gromadzenie informacji o prowadzonych przez właściwe organy postępowaniach w sprawie uznania kwalifikacji oraz wymogach dotyczących zawodów regulowanych i działalności regulowanych;
  - 3) współpraca z właściwymi organami, organizacjami zawodowymi i ośrodkiem wsparcia, o którym mowa w art. 53 ust. 1;
  - 4) współpraca z instytucjami Unii Europejskiej w sprawach wynikających z dyrektywy i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/958 z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie analizy proporcjonalności przed przyjęciem nowych regulacji dotyczących zawodów (Dz. Urz. UE L 173 z 09.07.2018, str. 25), zwanej dalej "dyrektywą 2018/958", w tym udział w pracach grup roboczych i komitetów Komisji Europejskiej oraz Rady;
  - 5) dokonywanie notyfikacji Komisji Europejskiej i państwom członkowskim w zakresie przewidzianym w dyrektywie i dyrektywie 2018/958, w tym przekazywanie informacji o zawodach regulowanych, wymogach dotyczących świadczenia usług transgranicznych i właściwych organach, za pośrednictwem bazy danych dotyczących zawodów regulowanych prowadzonej przez Komisję Europejską, o której mowa w art. 59 ust. 1 dyrektywy;

- 6) współpraca z państwami członkowskimi w sprawach wymiany informacji dotyczących zawodów regulowanych, w tym dotyczących zapewnienia zgodności z zasadami proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru przepisów regulacyjnych oraz ich skutków;
  - 7) współpraca z Komisją Europejską w sprawach dotyczących uzyskania przez właściwe organy dostępu do bazy danych dotyczących zawodów regulowanych prowadzonej przez Komisję Europejską, o której mowa w art. 59 ust. 1 dyrektywy, uprawniającego do edycji tych danych.
3. Prezes Rady Ministrów powołuje zespół do współpracy przy realizacji zadań związanych z koordynacją systemu uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodów regulowanych oraz do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanych w Rzeczypospolitej Polskiej złożony z koordynatora i przedstawicieli ministrów kierujących działami administracji rządowej właściwych w sprawach uznawania tych kwalifikacji zawodowych.
4. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze zarządzenia, skład, szczegółowe zadania oraz tryb pracy zespołu, o którym mowa w ust. 3.

Art. 52.

1. Właściwe organy przekazują koordynatorowi informacje o:
  - 1) zmianach lub ustanowieniu nowych wymogów dotyczących:
    - a) zawodów regulowanych i działalności regulowanych,
    - b) świadczenia usług transgranicznych
  - wraz z powodami uznania przepisów zawierających te wymogi za zgodne z zasadami proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru, o których mowa w art. 50f ust. 1;
  - 2) wydanych decyzjach w sprawie uznania kwalifikacji;
  - 3) przyjętych oświadczeniach o zamiarze świadczenia usług transgranicznych.
2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób i terminy przekazywania informacji, o których mowa w ust. 1, oraz zakres informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, kierując się zobowiązaniami Rzeczypospolitej Polskiej wobec państw członkowskich i instytucji Unii Europejskiej wynikającymi z art. 59 i art. 60 dyrektywy oraz art. 11 dyrektywy 2018/958.
3. Minister kierujący działem administracji rządowej właściwy w sprawach uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu regulowanego albo podejmowania lub wykonywania działalności regulowanej należących do danego działu przekazuje koordynatorowi informacje o właściwych organach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2 i 3, w zakresie należącym do tego działu, a także o każdej zmianie w tym zakresie, w terminie 7 dni od dnia ustanowienia tych właściwych organów.

Art. 52a.

1. Minister kierujący działem administracji rządowej właściwy w sprawach uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu regulowanego albo podejmowania lub wykonywania działalności regulowanej należących do danego działu monitoruje zgodność przepisów regulacyjnych dotyczących zawodów regulowanych lub działalności regulowanych należących do tego działu z zasadami proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru, uwzględniając zmiany, które nastąpiły od czasu ich przyjęcia, i skutki tych przepisów. Przepisy art. 50b-50d stosuje się odpowiednio.
2. Wynik monitorowania, o którym mowa w ust. 1, przekazuje się koordynatorowi, w formie sprawozdania, co 2 lata, w terminie do dnia 31 marca, a w przypadku stwierdzenia niezgodności tych przepisów regulacyjnych z zasadami proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru - niezwłocznie.
3. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 2, zawiera w szczególności informacje o:
  - 1) zawodach regulowanych lub działalnościach regulowanych, w zakresie których przeprowadzono monitorowanie, o którym mowa w ust. 1, wraz ze wskazaniem odpowiadających im przepisów regulacyjnych;
  - 2) zaistniałych skutkach wprowadzenia przepisów regulacyjnych lub zmianach w obszarze danego zawodu regulowanego lub danej działalności regulowanej, od momentu przyjęcia tych przepisów;

3) podjętych lub planowanych działaniach mających na celu zapewnienie zgodności z zasadami proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru przepisów regulacyjnych dotyczących danego zawodu regulowanego lub danej działalności regulowanej, w przypadku stwierdzenia ich niezgodności z tymi zasadami.

Art. 52b.

Podmiot opracowujący projekt aktu prawnego, w tym aktu normatywnego, zawierającego przepisy regulacyjne lub wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych przekazuje koordynatorowi informację o opracowanym projekcie oraz o przeprowadzeniu ocen zgodności projektowanych przepisów lub wymogów z zasadami proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru.

Art. 52c.

Zainteresowane strony mogą składać uwagi do:

- 1) wymogów dotyczących dostępu do zawodu regulowanego lub działalności regulowanej lub warunków ich wykonywania,
- 2) wymogów dotyczących świadczenia usług transgranicznych,
- 3) powodów uznania wymogów, o których mowa w pkt 1 i 2, za zgodne z zasadami proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru

- zawartych w bazie danych dotyczących zawodów regulowanych prowadzonej przez Komisję Europejską, o której mowa w art. 59 ust. 1 dyrektywy, do Komisji Europejskiej lub do państwa członkowskiego, które te wymogi wprowadziło, bezpośrednio lub za pośrednictwem koordynatora.

Art. 53.

1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki pełni funkcję ośrodka wsparcia, do którego zadań należy:

- 1) udzielanie osobom, o których mowa w art. 2 ust. 1, oraz ośrodkom wsparcia w państwach członkowskich informacji w sprawach związanych z uznawaniem kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodów regulowanych albo do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanych w Rzeczypospolitej Polskiej, w tym informacji dotyczących przepisów regulacyjnych i innych przepisów regulujących wykonywanie poszczególnych zawodów regulowanych albo podejmowanie lub wykonywanie poszczególnych działalności regulowanych;
- 2) udzielanie Komisji Europejskiej, na jej wniosek, informacji na temat prowadzonych spraw, w terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania wniosku;
- 3) pełnienie funkcji koordynatora systemu IMI w zakresie dyrektywy.

2. Przy realizacji zadania, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, ośrodek wsparcia współpracuje z:

- 1) właściwymi organami;
- 2) Punktem Informacji dla Przedsiębiorcy, o którym mowa w dziale III ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy;
- 3) ośrodkami wsparcia w państwach członkowskich;
- 4) właściwymi organami w państwach członkowskich;
- 5) Komisją Europejską.

3. Właściwe organy są obowiązane do przekazywania, na wniosek ośrodka wsparcia oraz ośrodków wsparcia w państwach członkowskich, informacji niezbędnych do realizacji zadań tych ośrodków.

Rozdział 8

Współpraca z organami państw członkowskich

Art. 54.

Współpraca z organami państw członkowskich jest realizowana za pośrednictwem systemu IMI, w zakresie określonym w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1024/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym i uchylającym decyzję Komisji 2008/49/WE ("rozporządzeniu w sprawie IMI") (Dz. Urz. UE L 316 z 14.11.2012, str. 1, z późn. zm.).

Art. 55.

Właściwy organ przekazuje, na wniosek zainteresowanych organów państw członkowskich, informacje o postępowaniach dyscyplinarnych lub prawomocnie zakończonych postępowaniach karnych oraz innych istotnych okolicznościach, które mogą wywierać skutki na prawo wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 56.

1. W przypadku osób wykonujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zawody regulowane, które mają wpływ na bezpieczeństwo pacjentów albo są związane z edukacją osób małoletnich, w tym opieką nad dziećmi i wczesną edukacją, w stosunku do których orzeczono zakaz, zawieszenie, ograniczenie albo pozbawienie prawa wykonywania zawodu, właściwy organ przekazuje organom państw członkowskich, w trybie ostrzeżenia w systemie IMI, informacje dotyczące:

- 1) tożsamości osoby;
- 2) zawodu, którego dotyczy orzeczenie;
- 3) organu, który wydał orzeczenie;
- 4) zakresu i okresu obowiązywania ograniczenia prawa wykonywania zawodu;
- 5) okresu obowiązywania zawieszenia albo zakazu wykonywania zawodu;
- 6) pozbawienia prawa wykonywania zawodu.

2. W przypadku wydania orzeczenia w sprawie posłużenia się podrobionym lub przerobionym dokumentem potwierdzającym posiadanie kwalifikacji zawodowych lub uprawnień, złożonym wraz z wnioskiem w postępowaniu w sprawie uznania kwalifikacji, właściwy organ przekazuje organom państw członkowskich, w trybie ostrzeżenia w systemie IMI, informację o tożsamości osoby, której dotyczy to orzeczenie.

3. Sąd, prokurator, organ samorządu zawodowego lub organ prowadzący postępowanie dyscyplinarne niezwłocznie przekazują właściwemu organowi informacje:

- 1) o których mowa w ust. 1 i 2;
- 2) o wygaśnięciu okresu obowiązywania sankcji, o których mowa w ust. 1;
- 3) o orzeczeniach wydanych na skutek wznowienia postępowania w sprawie, w której zostały nałożone sankcje, o których mowa w ust. 1.

4. Niezwłocznie po otrzymaniu informacji przekazanych zgodnie z ust. 3, jednak nie później niż w terminie trzech dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia lub wygaśnięcia okresu obowiązywania sankcji, o których mowa w ust. 1, właściwy organ przekazuje te informacje organom państw członkowskich.

5. Właściwy organ zawiadamia osobę, której dotyczy informacja, o której mowa w ust. 1 albo 2, o przekazaniu tej informacji organom państw członkowskich i jej treści oraz o możliwości złożenia wniosku o jej sprostowanie albo usunięcie.

6. W wyniku rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w ust. 5, właściwy organ:

- 1) dokonuje sprostowania w systemie IMI informacji objętej wnioskiem i zawiadamia osobę, która złożyła wniosek, o sposobie sprostowania tej informacji albo
- 2) usuwa informację objętą wnioskiem z systemu IMI i zawiadamia osobę, która złożyła wniosek, albo
- 3) odmawia sprostowania albo usunięcia z systemu IMI informacji objętej wnioskiem i zawiadamia o tym osobę, która złożyła wniosek.

7. Informacje przekazane w trybie ostrzeżenia, o którym mowa w ust. 1, mogą być przetwarzane w systemie IMI wyłącznie przez okres obowiązywania sankcji, o których mowa w ust. 1. Ostrzeżenia usuwa się z systemu IMI w terminie trzech dni od dnia wykonania albo uchylenia orzeczenia.

Art. 57.

Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wykaz zawodów regulowanych:

- 1) mających wpływ na bezpieczeństwo pacjentów, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1 i art. 56 ust. 1,
- 2) związanych z edukacją osób małoletnich, w tym opieką nad dziećmi i wczesną edukacją, o których mowa w art. 56 ust. 1

- mając na uwadze potrzebę zapewnienia przejrzystej informacji na temat zawodów podlegających wzajemnemu ostrzeganiu państw członkowskich w ramach systemu IMI.

Art. 58.

1. W przypadku uzasadnionych wątpliwości właściwy organ może zwrócić się do organu państwa członkowskiego o potwierdzenie:

- 1) braku zakazu albo zawieszenia prawa wykonywania zawodu orzeczonych w stosunku do osoby, o której mowa w art. 2 ust. 1, ubiegającej się o uznanie kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej;
- 2) autentyczności dokumentów, o których mowa w art. 18 ust. 2-6.

2. W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do dokumentów potwierdzających wykształcenie uzyskane w całości albo w części w państwie członkowskim innym niż państwo, którego organ wydał dokument, lub ukończenie szkolenia odbytego w całości albo w części w państwie członkowskim innym niż państwo, którego organ wydał dokument, właściwy organ może sprawdzić, we współpracy z organem wydającym ten dokument, czy:

- 1) przebieg kształcenia lub szkolenia został formalnie zatwierdzony przez uprawnioną instytucję w państwie członkowskim, w którym dokument został wydany;
- 2) wydany dokument jest taki sam jak dokument, który zostałby wydany w przypadku ukończenia kształcenia lub szkolenia odbytego w całości na terytorium państwa członkowskiego, w którym dokument został wydany;
- 3) dokument przyznaje te same prawa do wykonywania zawodu na terytorium państwa członkowskiego, w którym został wydany.

Rozdział 9**Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe****Art. 59.**

W ustawie z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera (Dz. U. z 2012 r. poz. 1133, z 2013 r. poz. 1245 oraz z 2015 r. poz. 1991) w art. 1 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie: (zmiany pominięte).

Art. 60.

W ustawie z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2015 r. poz. 520, z późn. zm.) w art. 45g ust. 4 otrzymuje brzmienie: (zmiany pominięte).

Art. 61.

W ustawie z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1509) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 62.

W ustawie z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. z 2014 r. poz. 1429 i 1491 oraz z 2015 r. poz. 1991) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 63.

W ustawie z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2011 r. Nr 41, poz. 213, z 2014 r. poz. 768 oraz z 2015 r. poz. 1224) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 64.

W ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2015 r. poz. 464, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 65.

W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774 i 1777) w art. 193 ust. 3 otrzymuje brzmienie: (zmiany pominięte).

Art. 66.

W ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1099 oraz z 2015 r. poz. 1505) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 67.

W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 196, z późn. zm.) w art. 28 ust. 2 otrzymuje brzmienie: (zmiany pominięte).

Art. 68.

W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2015 r. poz. 812, z późn. zm.) w art. 4a ust. 3 otrzymuje brzmienie: (zmiany pominięte).

Art. 69.

W ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2014 r. poz. 1946) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 70.

W ustawie z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 925, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 71.

W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1384, z późn. zm.) w art. 7 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie: (zmiany pominięte).

Art. 72.

W ustawie z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2014 r. poz. 134 oraz z 2015 r. poz. 1311) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 73.

W ustawie z dnia 19 marca 2004 r. - Prawo celne (Dz. U. z 2015 r. poz. 858, z późn. zm.) w art. 80 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie: (zmiany pominięte).

Art. 74.

W ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.) rozdział 2a otrzymuje brzmienie: (zmiany pominięte).

Art. 75.

W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 581, z późn. zm.) w art. 5 pkt 18 otrzymuje brzmienie: (zmiany pominięte).

Art. 76.

W ustawie z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2015 r. poz. 487 i 1505) w art. 18: (zmiany pominięte).

Art. 77.

W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 94, z późn. zm.) w art. 129 ust. 2 otrzymuje brzmienie: (zmiany pominięte).

Art. 78.

W ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2015 r. poz. 594 i 1893) uchyla się art. 124.

Art. 79.

W ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 757, z późn. zm.) w art. 10 w pkt 4 lit. d otrzymuje brzmienie: (zmiany pominięte).

Art. 80.

W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2015 r. poz. 783, z późn. zm.) w załączniku do ustawy w części I uchyla się ust. 25.

Art. 81.

W ustawie z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. z 2015 r. poz. 651, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 82.

W ustawie z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 47, poz. 278, z późn. zm.) w art. 2 w ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie: (zmiany pominięte).

Art. 83.

W ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarzy i położnej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1435, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 84.

W ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 85.

W ustawie z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1991) w art. 9 pkt 1 otrzymuje brzmienie: (zmiany pominięte).

Art. 86.

Do postępowań w sprawie uznania kwalifikacji wszczętych zgodnie z przepisami ustaw, o których mowa w art. 61, art. 62, art. 64, art. 69, art. 83 i art. 88, i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 87.

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

- 1) art. 4 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 62, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 4 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 62, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,
- 2) art. 4a ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 68, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 4a ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 68, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,
- 3) art. 6 ust. 5, art. 10, art. 15 ust. 2, art. 18, art. 26 ust. 2, art. 27 i art. 31 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 88, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 10 ust. 4, art. 13 ust. 6, art. 17, art. 21 ust. 5, art. 22, art. 34 ust. 8 i art. 52 ust. 2 niniejszej ustawy

- nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2016 r.

Art. 88.

Traci moc ustawa z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 394, z 2013 r. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 1004).

Art. 89.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 18 stycznia 2016 r.